

Brassói Lapok

Ara 5 lej

Ara 5 lej

Szombat
1932 * április 23

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

94. szám
XXXVIII. évtolyam

Ara 5 lej

Fütyty

(h. gy.) A parlament bezárult, a képviselők, szenátorok Egyiptomba mennek pihenni, — lássák a sivatagban, milyen az igazi struccpolitika — a kormány a babérain pihen. Jött, gyártott és győzött, az akaratát keresztülvitte, s valahányszor in effigie kivégezték, eltemették, elparentálták, mindannyiszor mint egy biztosított fönix (ne tessék elcsépejt szójáték-nak venni!) feltámadt a hamvaiból.

A Jorga-kormány diadalmas művészete amivel ezt a sikert megszerezte, a fütytyben realizálódott. Fütyült és nagyszerűen fütyült mindenre és mindenre, aki elvitatta a jogát a hatalomtól, kétségbevitte a szándékait tisztaságát, lepecskondiázta a törvényeit és az ország sirásójának nevezte ki. Jorga és Argetoianu duettben fütyültek — közben még a vádló alkotmányra is — és fütyülni fognak, a míg csak rájuk is nem fütyül egy magasabb akarat.

Mi úgy találjuk a parlament munkája után, hogy Jorgák a hatalom és a helyzet előnyeit nem tudták felhasználni az ország javára. Rengeteg sok kérdéssel foglalkoztatták a törvényhozást, csináltak messze kimagasló alkotást is a konverzióban, — palotát a Bucsecs tetejére és ráírták: kiadó! — szedtek horribilis adókat, illethekeket, s a végén mindenképpen nyomorúsága, züllése, jaja, kétségbeesése. Visszhang a művészi fütytyre.

Diktálták a tempót és a mórest, s mindenbe belevittek az akaratukat, az állam intervencióját, numerus clausust gyártottak mindenre, kivéve a közterheket, a hol nem ismertek határt, de alkotásai és intézkedései betegesen egyoldalúnak maradtak. Egy csapat protekciót bocsátottak a kormány előszobájába, a többiek elől: munkások, munkanélküliek rokkantak, nyugdíjasok, tisztviselők, iparosok, kereskedők, értelmiségek, becsapták az ajtót.

Egyetlen problémát meg nem oldottak, egyetlen csepp könnyet le nem töröltek, egyetlen szabadtól gondolatot fel nem vetítettek. Fütyültek. Jól fog esni utána a pihenés.

Megoldják a gordiusi csomót

(h. gy.) Még mindig az a vita tárgya Genfben: A tojás volt-e előbb, vagy a tyúk? Leszerelés-e, vagy biztonság? A nehéz problémát, a gordiusi csomót, a legjobban egy kardvágás oldhatja meg, ami modern stílusban, ágyulövés, bombavetés, lángszóró is lehet. A kínai-japán összeverekedés már adott költséget a megoldás lehetőségéből, most még az oroszok és japánok kell egymásnak rohanniuk, s a vita anyaga nyomban megszűnik; a tojás összetörik és a tyúkot megsejti a fenekedés.

Genfben már kalapálják a páholyokat, amikből a leszerelési konferencia tagjai a Szélsőkelet háborús látványosságát fogják nézni. A diplomaták hatalmas látócsövekkel, amiknél csak a megnyult orruk hosszabb, fogják szemlélni a napkeleti primadonnák lejtéseit és egy-egy számnál, a hekatomba jeleneteknél különösen viharos tapsra verik össze a tenyerüket. A leszerelés problémájának minden kényessége, kényelmetlensége és kellemetlensége megszűnik abban a pillanatban, amikor a háboru veszi át a vezényletet és adja ki a vezényszót. És hogy egészen bizonyosak lesznek, hogy a leszerelés ügye nem támadhat fel többé és nem ronthatja az álmaikat, ok maguk is táncra perdülnek. Előbb Genfben, aztán a Távolkeleten, aztán a Középnagyton. Hogy idáig nem jutott eszükbe, hogy a háboru gondját legbiztosabban a háboruval lehet agyonütni!

MACDONALD ÉS TARDIEU GENFBN

Csávába került Franciaország a leszerelési konferencián

Összeültek a Leman-tó partján a világpolitika korifeusai

London, április 21
A dunai államok kétségbeesett problémája a Londonban megtartott négyhatalmi konferencia után sem került le a napirendről s a hatalmak képviselőinek a tárgyalásokat folytatniuk kellett. A népszövetségi tanács és a leszerelési konferencia üléseire Genfben érkezett diplomaták előkészítő tárgyalásai után végre azt a határozatot hozták, hogy az érdekelte hatalmak április 23-án, szombaton Luganóban ismét összeülnek és megvitatják a Duna-konfederációval összefüggésben álló európai kérdéseket.

Most már kétségtelen, hogy ezen az értekezleten megjelenik MacDonald angol és Tardieu francia miniszterelnök is.

Az angol miniszterelnök Tardieuvel együtt már meg is érkezett Genfben.

MacDonald szerdán délután indult el Londonból Párisba. Utját a kedvezőtlen időjárás ellenére is repülőgépen tette meg. Az angol hadvezetőség egyfedeli, nyitott katonai gépet bocsátott a miniszterelnök rendelkezésére. Tekintettel arra, hogy már az elindulás is viharos időben történt, a miniszterelnök gépet két másik katonai repülőgéppel is kísérte. Utközben heves zápor lepte meg az aeroplánt, mely a rendkívül viharos időben is incidens nélkül tette meg útját a Le Bourget-i repülőtérrig, ahol délután 5 órakor ért földet.

Megérkezése után MacDonald éppen csak átöltözködött és pihenő nélkül azonnal Tardieu-höz sietett a miniszterelnökhöz. A két államférfi az esti órákig tanácskozott. Megbeszéléseik során a leszerelés, a jóvátétel és a Duna-konfederáció problémáit tanácskozták meg.

Az esti órákban Tardieu fogadta a párisi lapok munkatársait s előtűk kijelentette, hogy este 10 órakor MacDonald társaságában Genfben utazik s egyelőre teljesen bizonytalan, hogy onnan mikor térhet vissza. A két államférfi a jelzett időben vonatra is szállt és elutazott Genfben.

Tardieu és MacDonald találkozásával kapcsolatban a jobboldali lapok arról írnak, hogy

az „entente cordiale” rövidesen ismét megteremtődik az európai nagyhatalmak között.

A francia politikai körök azonban ehhez nem fűznek vérmes reményeket, mert az a vélemény alakult ki, hogy az angol költségvetés egyensúlyba való hozása már egyáltalán nem függ a francia hitelektől.

Tardieu és MacDonald együttes leutazása Genfben, természetesen nagy érdeklődést váltott ki. Köztudomású volt ugyanis, hogy a francia kormányfő néhány nappal ezelőtt kategorikusan kijelentette: nem utazik le Genfben, mert Brüning német kancellárral semmiesetre sem óhajt találkozni. Súlyos szembetűnése miatt MacDonaldnak sem volt szándékában a genfi utazás s hogy mégis elszánták magukat erre, annak magyarázata a leszerelési konferencia eseményeiben keresendő.

Paul Boncour ugyanis szerdán közölte Tardieuvel, hogy

Sir Simon angol külügyminiszter a leszerelési konferencia főbizottságának ülésén csatlakozott ahhoz az álláspont-hoz, amely a nagy támadó fegyverek kiküszöbölését kívánja.

Ez az oldalvágás súlyos nehézségeket jelentett, mert Litvinov orosz és Nadolny német delegátus a radikális leszerelés

mellett tartanak ki, Grandi pedig csak nagyon platonikus támogatást helyezett kilátásba a francia álláspont mellett és azt ellenjavaslatban gyökeresen átdolgozta.

Boncour telefonüzenetének hatása alatt adta fel Tardieu eredeti elhatározását és szánta el magát arra, hogy mégis elutazik Genfben és MacDonaldot is rávette arra, hogy tartson vele.

Ilyen előzmények után a leszerelési

konferencia főbizottságának csütörtöki ülésén

nyílt összetűzés várható a francia és a vele szövetséges államok, valamint a radikális leszerelés álláspontján levő államok delegációi között.

A jelek arra vallanak, hogy Franciaország a maga követeléssel kezd meglehetősen egyedül maradni és az elszigeteltség kivédésére kellett Tardieunek személyesen megjelenni Genfben.

Nem Luganóban, hanem mégis Genfben lesz a dunai államok konferenciája

Genf, április 21.
Legújabb genfi jelentések szerint

a négy európai hatalom szakértő-konferenciáját a dunai államok problémáiról nem Luganóban tartják meg, hanem Genfben.

A konferencia tárgyalásai szombaton kezdődnek.

Népszövetségi körökben nagy érdeklődéssel tárgyalnak arról, hogy Stimson amerikai külügyminiszter, Sir Simon an-

gol külügyminiszter, Brüning kancellár és Grandi olasz külügyminiszter beható tanácskozásokat folytattak s megbeszéléseik során az aktuális kérdések között a dunai államok helyzetéről is szó volt. Ez az értekezlet egyébként azért érdemel nagy figyelmet, mert

első eset volt arra, hogy Amerika külügyminisztere személyesen és közvetlenül is részt vegyen a közép- és kelet-európai államok szanálására irányuló tárgyalásokon.

Cezubanóban a Damokles-kard

Japán hadikölcsönt vesz fel az új távolkeleti hadjáratra

Lenin utóda szerint Szovjet-Oroszország kijön a békefűrészből

Állítólag a román határon is készülődik a vörös hadsereg

Moszkva, április 21.

Az orosz szakszervezetek kongresszusán Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke nagy beszédben ismertette a japán imperializmus terveit. Molotov határozottan leszögezte, hogy Japán minden eszközt felhasznál a provokációra, hogy a szovjetet háborúba kergethesse. A szovjet őszi barátság és hűbe a békeállapotnak s háborúba nem szívesen keveredik, de

a japán provokációt mégsem hajlandó a végsőkig eltűrni.

A Moszkvában érkező jelentések szerint egyébként Mandzsuriában percről-percre mindjobban kielesedik a helyzet.

A japán hadügyminiszter magához kéréte a sajtó képviselőit és kijelentette, hogy a mandzsuriai helyzet már annyira aggasztó lett, hogy

a fegyveres beavatkozás Japán részéről kikerülhetetlennek látszik.

És Japán újabb csapatösszevonásokat rendel el a fiatal Mandzsuria területén, mert nem tűrheti el, hogy a független állam belső zavarái veszélyeztessék a jelenlegi státusquót.

Azt is bejelentette a japán hadügyminiszter, hogy az oroszok Vladivosztokból több hadtestet indítottak utnak a mandzsuriai határ irányában. Orosz részről azonban ezt a körülményt igen határozottan megcáfolták.

Az az egy azonban bizonyos, hogy Japán nem adja fel a Mandzsuriára vonatkozó terveit, még akkor sem, ha telhetetlen hóttá válna az új világháború.

dorja is az emberiséget.

A japán hadügyminiszter szerdán tárgyalásokat folytatott a pénzügyminiszterrel s természetesen

arról volt szó, hogy az újabb hadműveletek költségeire fedezetet teremtsenek.

A hadügyminiszter kifejtette, hogy azok a nagy érdekek, amelyek Japánt Mandzsuriához fűzik, e pillanatban igen komoly veszélyben vannak s ezért arra van szükség, hogy Japán legalább a jövő tavaszig katonai megszállás alatt tartsa Mandzsuriát.

A japán pénzügyminiszter meghajolt a hadügyminiszter érveire előtt és megígérte, hogy

május folyamán 20 millió angol font (12 milliárd lej) értékű hadikölcsönt bocsát ki,

hogy a mandzsuriai vállalkozás sikerét előmozdítsa.

Fedezi magát a Szovjet

London, április 21.

A Daily Mail mai száma foglalkozik a szovjet háborús készülődésével s feltétlenül megbízhatónak jelzett forrásból merített értesülés alapján azt írja, hogy az orosz-román határon is lázas készülődések folynak orosz részen.

A londoni lap jelentése szerint a vörös hadsereg nyugati határmenti helyőrségei is megerősítik, lövészárkokat ásnak és betonfalakat építenek.

A nap

A Tisztelt Ház nyaralni ment

A kamara ma — közkívánatra — buscueloadást tartott. Mint a mellékelt pillanatfelvételen is látható, régi szokás-hoz híven felolvasták az elnapoló királyi kéziratot és ezzel honatyáink, Allah nő-vevse meg a szakállukat, a jól végzett munka tudtával megkezdették a kider-melt pihenést.

Az ülésszak — remélem, ebben egyet-értünk —, kissé hosszúra nyúlt. Tul-hosszúra. Képtelenül hosszúra. Kibirba-tatlanul és elviselhetetlenül... különben ezt hagyjuk.

Nyilván ezért van az, hogy a Tisztelt Ház némi érdektelenség mellett zárja ka-puit. Ha az ember parlagi akarna lenni, azt mondhatná, hogy a végén már a ku-tya sem tudja, mi történik a parlament-ben. Sejtettük ugyan, hogy szavaznak, szavaznak, szavaznak, de, hogy mit, ar-ról fogalmunk sem volt. A nagybecsült közvélemény ásitott és legyintett a ke-zével:

— Vigye el az ördög!... ugysis jön előbb-utóbb az új kormány és az meg-változtat mindent...

Hát ez persze indolencia. De enyhíti a helyzetet, hogy nemcsak a közvélemény, hanem maga a T. Ház is indolens volt. Ámbár az üzem lázasan működött, akár az ördögkerék. Egyik javaslat ki, a má-sik be. Egyik szavazás befejeződött s máris másik kezdődött. Azonban azzal, hogy ez a forradalmi sietség mit takar, maguk a deputátok sem voltak tisztá-ban. Csak az volt nyilvánvaló előttük, hogy ők most törvényt alkotnak.

Hogy mennyi törvényt és milyen tör-vényt, azt majd elolvassák a szabadság alatt az ujságokban.

Ebből legalább meglátják azt, hogy a sajtó mennyire fontos. S így remélhető-leg az ősszel méltányosabb rendszert léptetnek majd életbe az ujságokkal szemben.

*

Persze Angliában, Franciaországban, vagy a többi nyugati államban, ahol fej-lett parlamentáris élet van, lehetetlenség volna az, hogy a T. Ház így működjék. Mint egy gép, amelynek egyéb kötelessé-gé sincs, minthogy zakatoljon. Gondol-kodás nélkül.

Ugyanis nyugaton a törvényalkotás nem csupán mechanikus munka, hanem egyben súlyos lelkiismereti kérdés is. Ar-rafelé a T. Ház valóban népképviselő-nek tekinti magát, a népet pedig nem le-het a felmerülő kérdések alapos és fele-lős vizsgálata nélkül tisztességesen kép-viselni. Tehát Angliában a parlamenti szavazás mindig elkövetkezik a par-lament előtt. Aztán a népképviselő karrikatúrájának tekintenek. Ugy vélvén, hogy ez vissza-ték az ország bizalmával. Tehát meg-döbbenő. Felháborító. Erkölcstelen és... különben ezt hagyjuk.

Hagyjuk, mert ami Angliában égbe-kiáltó, az nálunk természetes. Ugyanis Anglia demokratikus és alkotmányos ál-lam, mi viszont — minek ámitunk ma-gunkat —, 1914 óta többékevésbé nyúlt vagy burkolt diktatúrának élünk. A de-mokrácia destruktív országokban, (mint amilyen Anglia), azt jelenti, hogy a nem-zet önhatámulag rendelkezik sorsáról. Konstruktív országokban viszont, (mint amilyen Románia is), azt jelenti, hogy a nemzetet úgy irányítják, ahogy akarják, de hagynak neki egy kis illúziót, hogy szuverén.

Az illúzió a mi esetünkben az, hogy van parlamentünk.

A valóság viszont az, hogy ez a parla-ment azt köteles cselekedni, amit a kor-mány urai parancsolnak.

*

Amiből azután az következik, hogy másutt képviselőnek lenni súlyos eszmei probléma és lelkiismereti kérdés.

Nálunk viszont, ahol a honatyának egyetlen kötelessége a gondolkodás nél-kül való szavazás, rangot és módit jelent a deputátság.

Másutt rengeteget kell tanulni, tudni és cselekedni ahoz, hogy az ember köz-életi karriert csinálhasson. S ha csinált, akkor posztját csak fáradhatatlan tevé-kenységgel őrizheti meg. Haladottabb országokban a politikus Saint-Simon klasszikus formulája szerint osztályo-zák:

— De chacun selon sa capacité, á cha-cun selon ses oeuvres!

Kiki képességei szerint dolgozzék és kiki munkája szerint jutalmazódjék.

Ezzel szemben nálunk az érvényesü-lésnek egyetlen feltétele van: jól alkal-mazkodni az uralkodó hatalomhoz és fel-tételt nélkül teljesíteni a parancsokat. Te-hát Saint-Simon formulája helyi vi-szonylatban így volna megfogalmazható:

— De chacun selon son orientation, á chacun selon sa „dolce far niente!”

Kiki orientációjának ügyessége szerint lehessen semmittevő.

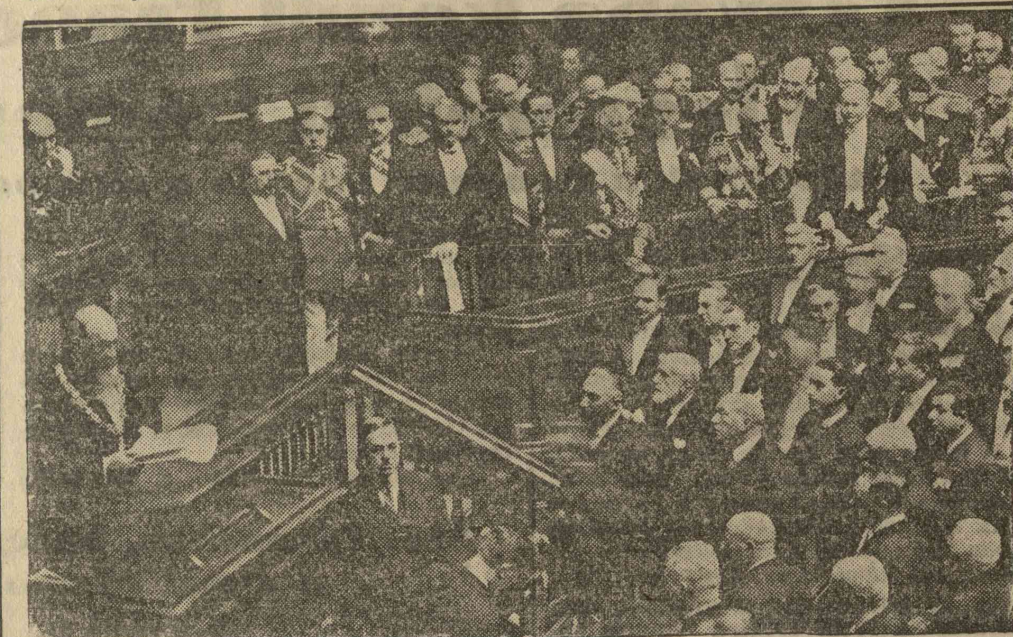
Ez a formula nálunk maradék nélkül érvényesült már. Az ország két táborba tartozik. Az első tábor az, amelyik ha-talmon van. A második az, amelyik a ha-talmat várja.

S volna egy harmadik is. A nemzet. De ezt — ugyebár? — hagyjuk.

*

Az igazság kedvéért le kell szögez-nünk azt, hogy honatyáinknak azért nem teljesen gondtalan az életük.

Igy például mindjárt az utolsó napon is agyukba futott a vér. Ugyanis szabad-ság következvén, fel akarták venni a fi-zetésüket. A szabadságra szóló fizetésü-ket. Mondjuk, három hónapra.

Erre azután az ellenzéki sajtó vihar-zani kezdett, hogy ez már megsemm járja. Mások ehendöglenek, félve nem kaptak fizetést, si-ri az egész ország és erre a honatyák három hónapot követelnek elő-re.

Ami tényleg különös. Elvégre akad-nak tanítók is ebben az országban, akik nem adnak ugyan a jelennek törvényt, de viszont ők adják a jövőnek a tör-vényhozókat. Mégsem kapnak egy meg-vezekedett vasat sem. S vannak tisztvi-selők, akik ugyan szintén honatyák, de viszont ők hajtják végre, amit a deputá-tok megszavaztak. Mégis felkopik az ál-luk. S vannak nyugdíjasok is, akiknek ugyan nincs sok közük a magas politi-kához, de ők tákolják egybe az ország vázát. Mégis éheznek az istenadták.

Hogy jön tehát a T. Ház három havi előleghez?

Elégedjék meg kettővel.

E pillanatban, amikor e sorok íródnak, a nagy vita tart még, hogy kettő-e avagy három? A döntés valószínűleg az lesz, hogy miután az illuziók országá va-gyunk a nyilvánosság számára csak két hónapot adnak ki.

Ennek örülni fog majd a nép.

A T. Ház számára pedig hármat.

Ennek örülni fognak a honatyák.

Ez is azt bizonyítja, milyen jó a de-mokráciába burkolt diktatórikus rend-szer. Minden kecske jóllakhatik s emellett még a káposztából is marad valami.

Baj van a városi pót-pénzekkel

A belügyminisztérium betiltotta a gyergyószentmiklósi bon-rend-szert és legyelmet indított az interimár-bizottság ellen

Gyergyószentmiklós április 21.

Több ízben foglalkoztunk már a gyergyószentmiklósi „pótpénz”-ügyével. Az interimár-bizottság bocsátotta ki eze-ket a „pótpénz”-ként szereplő bonokat, pénztárjegyeket azzal az elgondolással, hogy ezen az uton valamit lendít az egé-szen megalvadt forgalmon.

Bonokkal fizette a szállítóit, munkásait, sőt részben a tisztviselőit is, akik a vá-ros területén elvászárhattak a bono-kat, mert a kereskedők és iparosok, va-lamint a város adóai fizethették ezzel a pótpénzzel a városi taxákat, vagy a mástermészeti városi követeléseket. Két héttel ezelőtt kerültek forgalomba ezek a városi bonok, de a közönség nem fogadta nagy lelkesedéssel őket. Ugy lát-

Ezt a maradékot adó címén szétosz-ták a nép között.

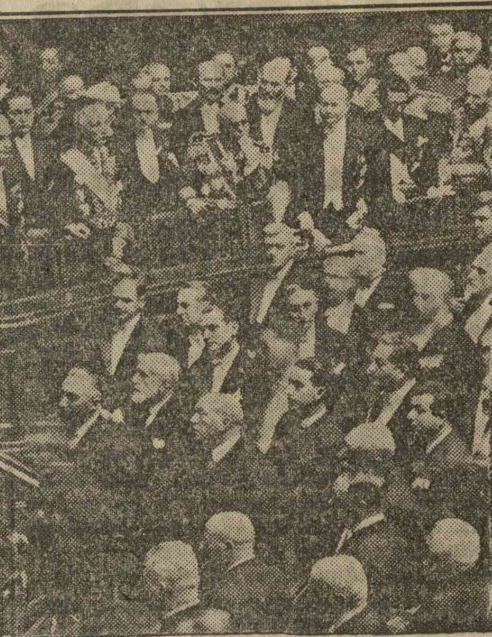
*

Az elfogulatlanság kedvéért állapítsuk meg, hogy a T. Ház nem végzett éppen érdemtelen munkát. Tető alá szavazta a konverziós törvényt, mely nagy és elha-tározó szociális alkotásnak tekinthető. Elvben végetvetettek az álláshalmazás-nak, sőt a végpillanatban törvényesítet-ték a vagyonok ellenőrzéséről szóló ja-vaslatot is.

Persze, nem a törvény a fontos, hanem a végrehajtás. Sokan azt mondják, hogy ezek a törvények is irott malasztok ma-radnak csupán. Hiszen végrehajthatatlan-nok. Ha például a vagyonellenőrzést tényleg megvalósítanák, akkor ez az or-szág magángazdagságát alapjaiban ren-ditené meg.

Ez azonban a jövő kérdése, ne vitas-suk. Ellenben leszögezhetjük azt, hogyha szép is az a munka, amelynek elvégzé-séről a T. Ház a napilapokból oly elége-detten fog értesülni, egyben drága is.

Ugyanis a kamara költségvetése 200 millió lejt tesz ki. Miután kerek 200 ülésnap van egy-egy esztendőben, tehát egy-egy ülés egy millióba kerül. Egy ülés átlagban öt óráig tart. Egy órára tehát 200 ezer lej esik.

Ebből azután könnyű kiszámítani, hogy ha Lupu összekoccan az elnökkel és tíz percig veszekednek, akkor ezért az or-szág 33 ezer lejt fizet.

S ha Robu ur szokásához híven ledob-já valamelyik képviselőtársát az emel-vényről, akkor ez a háromperces művelet 9999 lejt emészt fel.

S ha Cuza ur közbekiált, hogy:

— Alljunk csak meg, tisztelt uraim! En újból azt javaslom, hogy a zsidókat dobjuk ki az országból és kobozzuk el minden vagyonukat!...

Akkor ez az egyperces ajánlat 3333 lejtünk emészt fel. Az ellenzék erre ne-vetni kezd, ami félperceg tart. Ez újabb 1680 lej. A többség tüntetően megtapsol-já Cuzá. Egyenleg perc: 840 lej. Az elnök csendet kér. Egyenleg perc: 420 lej. Általános vihar keletkezik. Husz perc: 66 ezer lej.

Végül izgatott csoportokba gabalyod-nak a honatyák s százezerek vesznek semmiért.

Ebből is látszik, hogy a felekezeti kér-dést meg kellene végül oldani Ezek az izraeliták már tulsokat merészelnék.

*

Végül nem mulaszthatjuk el, hogy a távozó honatyáknak kellemes és nyugal-mas üdülést ne kívánjunk.

Adja Isten, hogy olyan derűs és bol-dog legyen nekik a nyaralás, mint ami-lyen felemelő és megnyugtató volt a mi részünkre a parlamenti szezon. (m. i.)

Meghalt

Piffl bécsi hercegének

Bécs, április 21.

Csütörtökön hajnali fél 4 órakor influ-enzából származott tüdőgyulladás követ-kezében meghalt Piffl bécsi bíboros her-cegeknek.

Piffl rendkívül hosszú időn keresztül töltötte be magas egyházi méltóságát és évtizedeken át bizalmasa volt Ferenc Józsefnek.

A hercegeknek néhány nappal ezelőtt betegedett meg, állapota rohamosan rossz-szabodott és betegsége súlyosságához először szélhűdés, majd tüdőgyulladás járt. Szerdán este az orvosok már le-mondtak minden reményről. Éjjelkor az érsek felvette a halotti szentségeket, nem sokára pedig jobbra szenderült.

Temetése fényes külsőségek között fog végbemenni.

Új tarifa a fa vasuti szállításánál

Bukarest, április 21.

A CFR vezérigazgatósága újból osztályozta a fa szállítási tarifáját, egy a belföldre, mint az exportforgalomnál. Az exporttarifát 6 osz-tályba csoportosították, a belföldi tarifát pe-dig 7 osztályba.

Meghiúsult merénylet

a spanyol belügyminiszter ellen

Sevilla, április 21.

Tegnap délelőtt az itt tartózkodó Quiro-ga spanyol belügyminiszter ellen me-rényletet kísérelt meg egy idegenlégio-nista.

A miniszter a város prefektusával együtt éppen sétakocsikázásra indult, a mikor egy fiatalember tünt fel a közel-ben,

aki kézigránátot akart a kocsira haj-ítani.

A merényletet egy testőrgárdatiszt aka-dályozta meg, aki rávetette magát a fia-talemberre és a gránátot kicsavarta a kezéből. A merénylő csak annyit vallott be, hogy az idegenlégiónak volt a tagja, a merénylet közvetlen okáról azonban nem akar felvilágosítást adni.

Az ir parlament kimondta az angol hűségeskü megtagadását

Dublin, április hó 21.

Nevezetes ülést tartott az ir szabadá-lam parlamentje. De Valera minisztere-k, akik a köztársasági párt győzelmén juttatott hatalomra, az ir nemzetgyűlésen heterjesztette az alkotmánymódosító törvényjavaslatot, amelynek lényegesebb pontja az, hogy

Irország a jövőben nem tesz esküt az angol birodalomnak.

De Valera indítványát heves vita kö-vette és az ellenzék megtagadta a javas-lat támogatását,

a parlament azonban általánosságban mégis megszavazta a javaslatot.

Részletes tárgyalásra előreláthatólag a jövő héten kerül sor, amikor a viharok új-ból megismétlődnek az alkotmánymó-dosító javaslat körül.

ASTRA (Apolló) MOZGÓ BRASSÓ

Csütörtökön és pénteken fut még:

A millió

című nagy francia filmsláger.

Főszerepben:

René Lefèvre, Stoenescu,

Annabella stb.

Szombattól a szezon legnagyobb sláger:

„Kém-szolgálat”

Főszerepben:

Brigitte Helm és Willy Fritsch.

Rendező: Gustav Ucicky.

Csodás UFA-matador sláger.

A belpolitika husvétli vakációja

A királytól kérte a városi végrehajtások felfüggesztését egy háztulajdonosnő

Milyen törvényeket hagyott félbe a szétszlozt parlament?

Májusra marad a kormány-átszervezés

Bukarest, április 21.

Kétszeri meghosszabbítás után szerdán délután bezárták a parlament tavaszi ülésszakát. Jorga miniszterelnök személyesen olvasta fel az ülésszak bezárásáról szóló királyi dekrétumot, amely kitért a parlament munkálkodására és nem kímélte az elismerő szavakat sem.

Jorga miniszterelnök a kamara „elintézésé” után nyomban autóra ült és a szenátusba hajtott, hol ugyancsak ő olvasta fel a királyi kéziratot. Nyilván azt akarta dokumentálni ezzel, hogy az uralkodó — minden ellentétes hír ellenére — tovább is a legnagyobb bizalommal viseltetik a kormány iránt, amelynek helyzete egyelőre szilárdabb, mint amilyen volt, legalább is addig, amíg Argetoianu nagy pénzügyi tárgyalásai valamilyen irányban el nem dőlnek.

Elmaradt és félbemaradt törvények

Az ülésszak bezárásáról szóló királyi kéziratot a parlamenterek nagy meglepetéssel vették tudomásul, ez azonban csak a fáradtságuk jele s nem annak a bizonyítéka, hogy mindent elvégeztek, a mit el kellett volna végezniük.

Egész sereg elkészített és benyújtott törvényjavaslat maradt le,

sőt olyan is van, amit a kamara már megszavazott, a szenátus azonban nem foglalkozhatott vele. Ilyen például a tisztviselői vagyonok eredetének felülvizsgálásáról szóló törvényjavaslat, amely ezúttal is elsikkadt, csakugy, mint a boldogult emlékü nemzeti-parasztpárti kormány idejében.

Nem került szavazásra a tavaszi költözködések május 6-ra való elhalasztásának a kérdése sem,

bár a kormány elvileg elfogadta és hozzájárult ehhez a parlament kezdeményezésére benyújtott javaslatához. Ez a sors érte az államtitkárságok nagyrészt megsejtesztését célzó liberális javaslatot is, nem szólva a választójogi reformról, amelynek a sorsát már régebben elvégezték.

Ezzel szemben áll az a tény, hogy mind azokat a javaslatokat, amiket a kormány erőszakolt, megszavazta a parlament, még azt a javaslatot is, amelyek értelmében

az állam átvállalta a Jockey-Club 13 millió adósságát.

A kormány szempontjából tehát a parlament megtette kötelességét s így megérdemelte azt a legmagasabb megelégedést, amelyről a királyi kézirat szól.

A végre megszületett konverziós törvény szövege, amely ennek a parlamentnek kétségkívül a legnagyobb alkotása, a Monitorul Oficial 93. számában már megjelent.

A VÁROSI ADÓSSÁGOK KÉRDÉSE A KIRÁLY ELŐTT...

Úgyeszen elsikkasztotta a kormány a városi adósságok rendezésének a kérdését is, amit pedig az ellenzéki pártok jobb sorsra érdemes egykezeztél tartottak napirenden. Igéret hangzott is el, hogy a kormánynak gondja lesz erre az ügyre is, a parlamentet azonban bezárták s

egyelőre még a városi adósságok miatt elrendelt végrehajtások felfüggesztésére sem került sor,

pedig a kérdés most már egy nagyon jellemző eset következtében, a király elé is elkerült.

Szerdán délután egy órakor, amikor a király a Coltea kórházban tartott ünnepélyről hazafelé indult, egy szegényes külsejű asszony vetette magát térdre autója előtt és sirva kiáltotta:

— Felség! Felség!

A király megállította az autót és közelebb intette az asszonyt, aki kérvényt szorongatott a markában.

A kérvény a következőket tartalmazta: Mindenkin segített a kormány, csak a városi adósságok hagyta tovább is a kamatuzsorások prédájául. Ami előrelátható volt, bekövetkezett. A bankok, tekintettel arra, hogy

most már a földműveseket nem hajthatják végre,

éhes farkasokként vetették magukat a városi háztulajdonosokra és árvereztetnek könyörtelenül.

A kérvényezőnek összesen négy városi ingatlana volt, három villája Movilában, egy háza Bukarestben. A szakértők becslése szerint az ingatlanok értéke meghaladta a négy millió 800 ezer lejt. Ennek ellenére a hitelező bankok végrehajtást kértek és

a 4 millió 800 ezer lej értékű ingatlanokat összesen 700 ezer lejért árvereztetették el.

A nemrég még gazdag asszony most gyermekeivel együtt az utcára került.

A király megígérte, hogy foglalkozni fog az ügygel. A rendőrség pedig megállapította, hogy a kérvényező Victoria Musica nevű asszony a legteljesebb igazságot tárta fel abban a kérvényben, amit a király saját kezéhez juttatott el. Most azonban már késő. A parlament bezárták. A városi adósságok miatt kifizetett árverések felfüggesztéséről nem lehet szó.

KÉT ELMARADT MAGYAR INTERPELLÁCIÓ

Szerdán már sem a kamara, sem a szenátus nem dolgozott s ennek tulajdonítható, hogy Szabó Béni kisiparos képviselő két fontos interpellációjának az elmondására nem került sor. Az agilis magyar képviselő így csak írásban nyújthatta át interpellációját az illetékes szakminiszternek. Az egyik interpelláció

a végzett munkák kifizetését biztosító 1931. április 10-iki törvény becsületes végrehajtását sürgeti,

mert a mai megnehezült gazdasági körülmények között elsőrendő szükséglet az iparostömegnek az, hogy követeléseikhez hosszadalmas perek nélkül hozzájuthassanak. Erre annál is inkább szükség van, mert a hitelező bankok és pénzintézetek az agráradósságok konvertálása miatt most fokozott mértékben kényszerítik az iparosokat adósságaik sürgős rendezésére.

A másik interpelláció az 1930. június 4-iki törvény végrehajtásával kapcsolatban kér védelmet a minisztériumtól az iparosok, ipari üzemek és kereskedők részére, a vidéki hatóságok tulbuzgóságával szemben. Egyes egészségügyi hatóságok ugyanis a törvény és a végrehajtási utasítás rendelkezéseit

alkalmazni akarják azokra az üzemi, üzleti és műhely-helyiségre is, amelyekre a törvény nem vonatkozik

és nem is vonatkozhatnak, mert ez elviselhetetlen terhet róna, különösen a mai körülmények között, a kis- és nagyiparosokra.

Jorga és Argetoianu megállapították, hogy megszabadulnak néhány minisztertől

A parlament bezárásával kapcsolatban szokatlanul meglevenedett a belpolitikai élet és újra kezdődtek a Bukarestben annyira divatos találgatások, kombiná-

MAKACS EMÉSZTÉSI FÁJDALMAK

megszüntethetők az általánosan ismert, savellenes Magnesia Bisurata használata után. Az emésztési zavarokat nagyon gyakran a savtúltengés okozza, ami erjedési folyamatot vált ki s ez a gyomor rendes működését megakadályozza. Gyomorégés, savanyúérzés, gyomortágulás, hastáji nyomás és rossz emésztés lehet az erjedés következménye. A minden gyógyszerárban kapható Magnesia Bisurata semlegesíti a gyomorsavat, megvédi az érzékeny gyomorfalakat és elősegíti az emésztő szervek működését. Egy kis üveg ára 75 lej.

ciók. Most már több idejük van erre a derék honatyáknak.

A legfrisebb politikai hír az, hogy Jorga és Argetoianu egyezséget kötöttek: a husvétli ünnep után megszabadulnak a kormány néhány tagjától.

Mindenekelőtt Vasilescu-Carpen kereskedelmi miniszter megy hosszabb külföldi szabadságra. Az ő helyzete a leggyengébb a kormányban. Aztán követni fogja őt Cantacuzino egészségügyi miniszter, aki már meg is kérte és meg is kapta a szabadságát.

Marad azonban, legalább egy időre, Ghica külügyminiszter, akit vissza szeretnének küldeni a római követség élére. Hírel szerint mindenképpen részt akar venni a májusra tervezett belgrádi kisantantkonferencián. Egyébként Cantacuzinot Argetoianu, Vasilescu-Carpen pedig Valcovici helyettesíti.

Az új légügyi alminisztert csak május közepén nevezzék ki a kormány átszervezésével kapcsolatban.

Itt említjük meg, mint politikai szenzációt, hogy a liberális párt egyik régi oszlopos tagja és volt minisztere, Chirculescu, kilépett a pártból.

Erős földrengés Észak-Olaszországban

Milánó április 21.

Szerdán éjszaka Észak-Olaszország területén rövid ideig tartó heves földrengés vonult végig. Különösen Modena és Prato városok szenvedték meg a heves földrengéseket. Kár azonban csak anyagiakban történt, mert emberélet nem esett áldozatul sehol sem.

Öthavi illetményükből legalább kéthónapit kérnek a dévai nyugdíjasok

Királyi, prefektusi és pénzügyigazgatói támogatásért esedeznek

Déva, április 21.

Mintegy ötven dévai nyugdíjas, reszkető lábbakkal és az Argetoianu által vállalkozó rákötött „nyugdíjas kereszttel” vonult fel, nem a Kálvária hegyére, hanem kilineselni és könyörögni prefektushoz és pénzügyigazgatóhoz, hogy csak legalább 1-2 hónapi járandóságaikat adják ki, különben elvesznek, éhenhalnak.

A Herbai nyug. polgármester által előterjesztett kérelemre dr. Bratu prefektus ígéretet tett, hogy tőle lehetleg mindent el fog követni, szerény és jogos kívánalmaknak teljesítését illetően. Herbai és ötven társa biznak is abban, hogy Bratu prefektus valóban átérzi tarthatatlan helyzetüket, de hogy lesz-e közbenjárásának valami eredménye, az más lapra tartozik.

A nyugdíjasok utja innen dr. Jeleru pénzügyigazgatóhoz vezetett. Nem kisebb jóindulattal hallgatta meg ő is panasz- és zokszavukat, de őszinte és mély megilletődéssel jelentette ki, hogy legnagyobb sajnálatára mit se lehet érdeklükben, mert Argetoianu rendelete értelmében minden befolyt összeget tartozik a Banca Nationalához lefizetni.

Az őszinte szó hallatára a kétségbeesett ötvenek elhatározták, hogy az uralkodó legmagasabb protekciját is igénybe veszik és távirati uton kérik fel arra, hogy sürgősen segítsen rajtuk. A táviratot Károly király kabinetirodájának el is küldötték és most türelmetlenül várják a segítőkész-nyújtást.

A dévai nyugdíjasok valóban szerények. Öt hónapi járandóságaikból mindössze 1-2 hónapi járandóság kifizetését kérik.

Fehér fogak

Minden arcot tetszőssé és széppé tesznek. A csodásan üdítő izú Chlorodont-fogpépnek néha már egyszeri használata folytán fogak elefántcsont fényt nyernek. Próbálja meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 Lei a nagy tubusé 32 Lei. Mindenütt kapható!

Véres csetepaté

csendőrök és részeg gazdák között Nyárádmagyarós határában

Marosvásárhely, április 21.

Nyárádmagyarós és Nyárádszereda között véres harc játszódott le az országúton a rendes körutját végző csendőrjárat és néhány izgága részeg gazda között. Legalább is így szól a vármegyei prefektúrára küldött hivatalos csendőri jelentés...

A csendőrjárat Nyárádszereda felé tartott, amikor az országúton szembetalálta magát több láthatóan ittas nyárádmagyarósi gazdával. Nem valószínű, hogy a gazdák kötöttek volna bele a csendőrökbe, inkább hihető az, hogy a

csendőrök léptek fel tulerélyesen a daloló emberekkel szemben.

Az összetűzés eredménye az lett, hogy az italtól vakmerővé vált gazdák elvették és összetörték az egyik csendőr karabinerét, mire a másik rájuk süttette a fegyverét.

Nem riasztó lövést adott le, hanem a gazdák közé lőtt. Márton Károly nyomban el is került az országút porában.

Egyelőre ennyit lehet tudni a véres országúti csatározásról. És még annyit, hogy Márton Károlyt haldokolva szállították a kórházba.

Világszerte rombol Kreuger sántáni szelleme

A gyufakirály sorra rántja maga után egykori munkatársait

Berlin, április hó 21

A Kreuger Ivar öngyilkossága után elindult botránylavinába a napokban belesodródott a német nemzeti szocialista párt is. A baloldali német lapok ugyanis a Kreuger-botránnal egyidőben kinos szenzációként pattantották ki azt az érdekes pikantériát,

hogy Kreuger, aki állítólag támogatta a kommunista mozgalmakat, segélyt adott Hitleréknek is.

Hitler ezek a hírek érthetően kinosan érintették a barnainges rohamcsapatok feloszlását követő napokban s most a német nemzeti szocialista párt vezetősége erőlyes hangú cáfolatot adott ki a baloldali lapokban megjelent közleményekkel kapcsolatban.

A nemzeti szocialista párt nyilatkozata leszögezi, hogy a párt sohasem kapott Kreugertől 100.000 márkát

és ha a gyufakonzern irattárában mégis szerepelne egy nyugta, akár Hitler aláírásával is, az csak közönséges hamisítvány lehet.

AMERIKÁRA IS ÁTCSAPOTT A KREUGER-KRACH.

A Kreuger-féle gyufatröszt különös üzelmeinek botránya már az óceánon túlra is átszapott. A newyorki pénzpiac óriási feltűnést és izgalmat keltett az a hír, hogy

a Kreuger-csoport érdekltségébe tartozó International Match Company

váratlanul beszüntette fizetését.

A vállalat igazgatósága 1930. folyamán az üzleti könyvek meghamisítása révén 20 millió dollár nyereséget mutatott ki s 50 millió dolláros hitelt vett fel a newyorki pénzpiacra.

ÚJABB LETARTÓZTATÁS ÉS ÖNGYILKOSSÁG A GYUFA-KIRÁLY MIATT.

A stockholmi lapok jelentése szerint a rendőrség szerdán őrizetbe vette Weber igazgatót is, aki a Kreuger-konzern kereskedelmi könyveit ellenőrizte és mérlegeit felülvizsgálta. Weber igazgató 30 év óta állt a Kreuger-csoport szolgálatában.

Berlinben viszont Ferdinand Steinbels, a német birodalom egyik leghatalmasabb faipari vállalkozója, aki a Kreuger-konzernnél állott összeköttetései miatt most súlyos fizetési zavarok közé került, öngyilkosságot követett el. Steinbelsnek a háború kezdetéig Boszniában voltak hatalmas erdőségei, újabb pedig a délbajorországi fatermelő vállalatoknak volt főreszvényese.

Néhány kopenhágai lap azt a világszenzációt keltő hírt közölte, hogy Kreuger Ivar nem is lett Párisban öngyilkos, hanem helyette idegent temettek el.

A gyufakirály eszerint életben van és jelenleg Szumátra szigetén tartózkodik.

Ezt a fantasztikus hírt azonban úgy a párisi svéd követség, mint a rendőrség a leghatározottabban megcáfolta.

IGÉRD MEG, NE ADD MEG...

7,500 lej készpénzért — 5,000 lejes kölcsön-igéret

Bukaresti zugbankok ügynökei arcátlanul szélhámoskodnak és egyre-másra becsapják a hiszékeny kisembereket

Kalóznak fosztogatják a válság hajótorlóit

Bukarest, április 21.

Az ügynök vastag irattáskával bejön, óvatosan körülnéz és aztán mosolyogva megkérdezi:

— Mennyi pénzre volna önnek szüksége, hogy az üzlete egy kicsit lábra kapjon?

Nos, ha valaki ma, a gazdasági krachok és az emésztő kirziz végnapjaiban ilyen kérdéssel állít be a fuldokló kereskedőhöz, vagy iparoshoz, egészen természetes, hogy kérdő és csudálkozó arccal találja magát szemben.

— Mert kérem, az a bank, amelyen én dolgozom, esetleg hajlandó önnek egy kisebb kölcsönt nyújtani. Hiszen ön is beláthatja, hogy rosszak a viszonyok és manapság, a mostani rossz körülmények között egy nagyobb kölcsönről szó sem lehet.

A tönk szélén álló kereskedő és az iparigazolmányának visszaadásával foglalkozó iparos azt hiszi, hogy álmodik és nagyon óvatosan, nehogy ez az álom szappanbuborékként szertefoszljon, érdeklődni kezd, az ügynök pedig pontos válasszal szolgál:

— ...természetesen nem adunk mindenkinek kölcsönt, alaposan informáltatjuk magunkat, kivel állunk szóba. Örülj jó információkat kaptunk. Ilabár tudjuk, hogy a krízis önt is megsanyargatta, azonban... nos arról van szó, hogy a mi bankunk minden becsületes kereskedőnek kölcsönt ad, de csak abban az esetben, ha néhány részvényt jegyez nálunk. Méltóztatik érteni, miről van szó? Ön magához váltja néhány részvényünket, ezzel részvényesévé válik pénzintézetünknek és ebben az esetben önt előjegyezzük és megszavazzuk a kölcsönt. Érti már, kérem?...

Derék, becsületes magyar iparos ül velünk szemben.

— A nevemet ne tessék kiírni az újságba, — mondja, — nem azt szégyelem, hogy kölcsönre van szükségem, hanem azt, hogy így be hagytam magamat csapni...

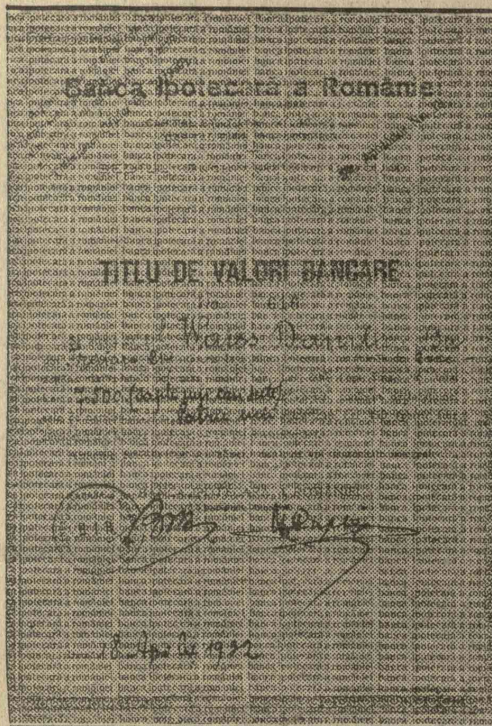
Szóval megjelent az ügynök, füt-fát ígért, esküdözött, hogy a bank három nap alatt tíz-tizenötezer lejes kölcsönt folyósít, új részvényeseinek. A mi iparos barátunk eleinte gyanakodott, kérdé-

seket tett fel:

— De uram, ha Önök minden új részvényesnek kölcsönt adnak, akkor a mai rossz viszonyok között mi lesz Önökkel?

— Ez a mi bajunk, — mondta az ügynök, — ne féljen, mi is megtaláljuk a számításunkat. Mi csak a részvényeseinknek adunk pénzt. És aztán ne higgye, hogy mindenkinek adunk, csak az olyan becsületes derék embereknek.

Aztán az ügynök előhuzta duzzadó

Ilyen részvényeket jegyeztetnek a zugbankok a hiszékeny iparosokkal.

irattáskájából a részvényeket. Egy részvény ára 750 lej. Legalább tíz részvényt kell jegyezni, hogy a kölcsönnyújtásnál előnybe kerüljön a kisebb részvényesekkel szemben.

— És most újra adjuk át a szót a becsapott iparosnak:

— Nem volt pénzem és így a tíz darab részvényért nem tudtam egyszerre kifizetni a 7500 lejt, de az ügynök azzal biztatott, hogy elég, ha 2800 lej előleget adok. Ezzel a tíz részvény a tulajdonomban megy át és így már jogom van a kölcsönhöz. Aztán bementem a bankba, de ott szóba sem akartak állani velem, míg ki nem fizetem az egész hétézeröttszáz lejt. Ott a bank előtt találtam egy pár ismerőst, akik mind azt mondták, hogy őket is úgy csapták be, mint engem. Szó sincs kölcsönről... Szerkesztő ur, segítsen rajtam, a lakbérémből vettem el ezt a pénzt, abban a reményben, hogy kölcsönhöz jutok...

Nem ujsütetű szélhámosság ez a részvény-svindli. Gyárfás Elemér szenátor már két ízben szólalt fel a szenátus plénuma előtt és névszerűen leplezte azokat a kis bankokat, amelyek szabad kalóz-módszerrel fosztogatják a megszárt hiszékeny polgárokat Egyenesen érthetetlen, hogy a magyar szenátor leplező adatai ellenére, ezek a kis zugbankok továbbra is akadálytalanul dolgozhattak és ami a legfájdalmasabb, az utóbbi időben főleg a magyarok lakóhelyeiket árasztották el kalózkodó ügynökeikkel.

Ez a kis zugbank például, melyről a riportban szó van, pár hónappal ezelőtt még Banca Praporgescu cum alatt fosztogatta a hiszékeny embereket. Egyik napról a másikra megváltoztatta a cégnevet és ma Banca Ipotecara a Romaniei firma lóg a kapu felett.

Ott voltunk a „bankban”. Egyetlen szobából álló kis üzlethelyiség. Ezelőtt egy szabóműhely volt benne. A konyhából igazgatósági teremre avanszált helyiségből élénk lármá hallatszik ki. Az első emeleten lakó háziasszony veszekszik a „vezérigazgató urral”, mert még nem fizette ki a lakbért.

A mellékelt klisében közölt részvényt a vezérigazgató elé tesszük:

— Uram, hát van szívük egy szegény iparost így becsapni? Tíz részvényt jegyeztettek vele és kicsaltak tőle 2800 lejt!

A vezérigazgató homlokán verejtékcseppek jelentek meg.

— Kérem, én azt ajánlom, — mondja a „vezérigazgató ur”, — hogy az új részvényes szállítsa le az igényét, ne vegyen

tíz részvényt, átegyedjen meg hét részvényt, ebben az esetben a már befizetett 2800 lejen kívül már csak 2350 lejt kell neki befizetni...

— És mennyi kölcsönre tarthat igényt? — Esetleg, ha rákerül a sor, kaphat 5000 lejt...

Ime a nagyszerű üzlet.

Kicsálnak a hiszékeny iparostól 5150 lejt és aztán ha rákerül a sor, kaphat az illető 5000 lej kölcsönt a saját pénzéből.

Milyen titkos összeköttetésekkel rendelkeznek ezek a kis zugbankok, hogy egy magyar szenátor nyílt vádjai után is tovább kalózkodhatnak?

(f. a.)

Elhalasztották a Temesvári Sörgyár kényszeregyezségi kérelmének tárgyalását

Temesvár, április 21.

Az itteni törvényszék ma tárgyalta a Temesvári Sörgyár R. T. kényszeregyezségi kérelmét. A gyárat dr. Cosma Aurel ügyvéd képviselte, aki bejelentette, hogy a gyár három év alatt fizetendő teljes kielégítést ajánl hitelezőinek, kérte azonban a tárgyalás elhalasztását, mindaddig, amíg az illetékesség felől a bukaresti Semmitőszék dönt. A Temesvári Sörgyár ugyanis a kényszeregyezségi kérelmének a bukaresti bíróság előtt való tárgyalását óhajtja. A temesvári törvényszék a döntés elhalasztásához hozzájárult.

Aki a király barátjának adta ki magát

Szatmár, április 20.

Achim Péter, volt rendőrelégységi parancsnoknál nemrég megjelent egy Stefanescu nevű ember, aki bebeszélte neki, hogy a kabinetirodánál el tudja intézni, hogy visszahelyezze a rendőrelégység élére. Erre a célra kizsárolt tőle nyolcezer lejt.

Amikor hosszú idő múlva a „közbenjárásnak” semmi hatása nem volt, Achim feljelentette Stefanescut, akiről kiderült, hogy a szélhámosok hosszú sorozata van mögötte.

A vizsgálat megindult Stefanescu ellen, aki különben állandóan azt hangoztatta, hogy a király barátja.

Megbukott a nagy horvát bank

Belgrád, április 21.

A Zágrábi Első Horvát Takarékpénztár, amelynek kiterjedt fiókhálózata van nem csak Horvátországban, de a régi Szerbiában is, bejelentette a kifizetéseket. A jugoszláv kormánybiztos küldött ki az intézet vagyoni helyzetének megállapítására és a hitelezőkkel, valamint a betétesekkel való egyezségi tárgyalások levezetésére.

SURÁNYI MIKLÓS:

Csodavárók

Szép fiatal leány. Érettségizett. Rengeg könyvet összeolvasott. Erős dohányos volt és nagyon szerette a kávét. Tele volt neurasténiával. Egyedül élt néhány évig Budapesten, de, hála Isten, nem élt úgynevezett legényéletet. Szegény volt, mint a templom egere, ennélfogva rendetlenül dolgozott. Mindent rendetlenül csinált, csak a nélkülözést és a kenyér után való hajszát, a jövőtől való félelmet, a bizonytalanságot és a könyvek felett való éjszakázást, azt osztotta nek a sors roppant rendszerességgel. Már huszonkét éves korában gyomorsavtúltengést állapítottak meg a belgyógyászati klinikán.

A napokban találkoztam vele.

— Hogy van?
— Hála Isten, egy idő óta kitünően.
— Egészséges?
— Mint a makk.
— Kedélye?
— Nincs semmi panaszom. És tudja, mi nek köszönhetem ezt? Bicsérdysta lettem.

— Ah!
— Először is lemondtam a dohányzásról. Nem éjszakázom. Hust nem eszem.
— De nem koplal, ugy-e?
— Most nem. De három hétig nem ettem semmit.
— Csak ivott?
— Azt sem.
— Semmit?
— Egy falat étel nem volt a számban.
— De hisz ez lehetetlen.
— Pedig elhíhetem... Illetőleg... egy-két pohárka tej...
—Vagy ugy!...

Ötvenéves férfi. Ügyvéd, neurasténia, gondokkal küzdő, nagy házat tartó, előkelő nevű, gyönyörűséges, pompás, drága felesége van. Ifjúkora óta sokat dolgozik, hogy a standardot fenn tudja tartani. Nagy klientáléja van, de szóbeli tárgyalásokra nem vállalkozik, mert...

Ez az élete egyetlen tragédiája. Nagyot hall. A hallása évről-évre romlik. Már csaknem teljesen süket. Emiatt állandóan levert és ingerlékeny.

A napokban találkoztam vele.

— Pompás színben vagy! — kiáltottam el magamat, mert az arca csak úgy ragyogott valami szokatlan örömtől.

— Hogyne! — felelte diadalmas nevetéssel. Most jövök a delejes asszonytól.

— És?
— És már ötven százalékkal jobban hallok... már csaknem egészen jól hallok barátom, mondhatom, az orvostudomány szégyelheti magát, annak a kisujjában több van, mint az összes orvosprofesszorok koponyájában.

— Gratulálok!
— Köszönöm, úgy érzem, hogy új életet kezdek.

És boldogan elrohant. Átvágott az utca tulsó oldalára. Egy autó fülsiketítő túlközléssel száguldott az utca közepén. Az autó egyenesen neki. A járókelők felordítottak. A soffőr az utolsó pillanatban félrekarányodott és merész ívben kerülte meg a mitsem sejtő embert, akinek hajszálon függött az élete. De ő sem az emberek jajkiáltásait, sem a soffőr káromkodását nem hallotta meg. Gyanútlanul gondatlanul arccal ugrott fel a tulsó gyaloglóra és mosolyogva folytatta útját. Szívdobogva bámultam utána. Most már értem. A delejes asszony nem gyógyította meg a füleit, csak olyan idegállapotba hozta, amelyben a rendesnél jobban tudott figyelni a vele beszélő emberek szájmozgására, azért hitte, hogy megjavult a füle.

Amerikából jött haza, nagy művészi diadalok után. Édesanyja betegágyához jött, azzal a rajongó, féltő, egzaltált gyermek szeretettel, amely az embert elragadja, ha távolban rossz híreket hall szeretteiről. Az utcán találkoztam vele.

— Tudja-e, hogy az édesanyám túl van a veszélyen?

— Igen.

— En vagyok a legboldogabb ember a világon. És tudja-e, hogy én gyógyítottam meg?

— Ugyan?

— Igen.

— Mivel?

— Az akaratommal. Amerikában ezen nem csodálkoznak. Ott ennek óriási birodalma van. Ott már mindenki tudja, hogy csak akaratlanul, hitetlen, materiális gondolkodású emberek felett tud erőt venni a betegség. Csak az az ember beteg aki beleegyezik a betegségébe.

— Csodálatos.
— Hát nem csodálatos, hogy rádió newyorki koncerteket hallgat?

— Ez tudomány.

— Az akaratlan való gyógyítás is az. Én meggyógyítottam az édesanyámat.

Sugárzott a szép, okos, lelkes arca szeméből kicsordult egy könnyecsepp.

Irigykedve és tisztelettel néztem.

Az orvos nekem is háromheti koplalást rendelt, hogy megszabaduljak a gyomorsavtúltengés káros következményeitől. Véletlenül ő kezeli a művészno édes anyját is. Megkérdeztem tőle, hogy van a páciens?

— Hála Isten, már túl van a veszélyen.

— Mi az oka a hirtelen javulásnak?

— Eddig hamis volt a diagnózis. Most végre rájöttünk... Most már gyerekjáték az egész. Terápia...

— Kinek van igaza?
Én babonásan hiszek az orvostudományban

UJABB
**BUTOR-
ÁRREDUKCIO
SZÉKELY
ÉS RÉTI**
Butorgyárában
BRASSÓ
BUKAREST
MAROSVASARHELY

JUNIUS
11-26
1932
UJ ELADÁSI LEHETŐSÉG
A ROMÁN IPARI
TERMÉKEKNEK
HEYBENI
ELADÁS
EXPOZITIA-TÁRGY
PLOESTI

KÉRJEN MINDENÜTT
KACKES
SÜTEMÉNY
GAGEL
VEKNI
KENYÉR

Hírek

Hirmagnak sem hagynak már választott tanácsot. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Racleau marosmegyei prefektus közigazgatási köráiban Radnótfája községben változtatást eszközölt. Felsőbb utasítás értelmében a községi tanácsot felszolta és helyébe interimár-bizottságot nevezett ki. A község ügyeit máris az interimár-bizottság vezeti.

— ONGYILKOS LETT SZÁSZRÉGENBEN EGY URILEÁNY. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Nagy feltűnést kelt Szászrégenben, a városka egyik legismertebb urileányának az öngyilkossága. Pinti Rózsi, az alig 20 éves fiatal leány nagymennyiségű szódavízzel megmérgezte magát. Rögtön kórházba szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak nála. Az életunt leány senkinek sem akar felvilágosítást adni tettének okáról és hozzátartozói sem sejtik végzetes elhatározásának indítórúgóját. Az öngyilkos állapotba súlyos és kevés remény van életbenmaradásához.

— KISGYERMEK HOLTIESTE A PATAKBAN. Nagyváradról jelentik: A biharmegyei Bátor község határában elhelyezkedő patakban egy kétfelévés kisfiú holttestét akadtak. — A vizsgálat megállapította, hogy a gyermeket Fekete Mihálynak hívják és néhány nappal ezelőtt tünt el szülei lakásáról. Valószínűleg tartják, hogy a szerencsétlen kisfiú kéjgyilkosságnak esett áldozatul.

— JORGA RAFÖRMDT A MAROSMEGYEI TANITÓKRA, DE AZTÁN MÉCIS SZERZETT NEKIK EGY MILLIÓT. Bukarestből jelentik: A napokban a marosmegyei tanítók küldöttsége kereste fel Jorga miniszterelnököt, hogy tőle hátralekös fizetések kifizetését kérje. Jorga meglehetősen hidegen fogadta a küldöttséget és kijelentette a szónokoknak, csináljanak, amit akarnak és amit tudnak, mert pénz nincs, tehát nem tud nekik fizetni. Végül azonban mégis csak intézkedett a pénzügyminisztériumnál, ahol egy milliót utaltak ki a marosmegyei tanítók részére. Ez egy hónapra elég, aztán kezdek a kálváriát előlrol.

— UJ LELKESZ A BRASSÓI TOCILEI TEMPLOMBAN. A bolgárszegi toclei görög keleti templomnál halálozás folytán a régi lelkész állást Furnica Miklóssal töltötte be. Az új lelkész Brassó város szüleitől és majdnem 30 éve áll az egyház és iskola vezetésében. A háború után, mint tanár működött a brassói „Mesóta” liceumnál és adminisztrálta a toclei parochiát. Furnica Miklós lelkész magyar és szász körökben is általános köztiszteltettség és rokonszenvnek örvendő egyéniség.

— DOKTORRAAVATÁS. A kolozsvári tudományegyetemen tegnap a jogtudományok doktorává avatták Suciu Silviut, dr. Suciu volt brassói prefektus fiát. A fiatal jogász kitűnő képességgel tette le vizsgáit.

— A MILLIÓ. (Sajátbemutató az Astramozgóban.) Az új francia filmrendező-generáció egyik legtehetségesebb tagja kétségtelenül Rene Clair, akinek nálunk legáltalánosabban a „Párisi háztetők alatt” című filmjét ismerik. Most új filmje került ki, „A Millió”, amely első ízben alkalmazza filmen a régi francia klasszikus vigjáték elemeit. René Clair a filmrendezés Chaplin-jének tekinthető. Ez a filmje is tele van a tragédia erecskéit magában hordozó bohózat elemekkel. Mindvégig egyszerű emberi történet marad, még azokban a részleteiben is, amelyekben tiszta bohózat tülzások dominálnak. A film franciányelvű, párisi. Kétségtelen, hogy az utóbbi évek legművészebb s ugyanakkor legbájosabb teljesítménye.

— GYERMEKE ANYJA MIATT GYILKOLT GÁL LÁSZLÓ. Kézdivásárhelyről jelentik: Részletesen beszámoltunk tegnap arról a borzalmas kettős gyilkosságról, amely Hilb községben történt és amelynek Gál Alajos és Gál Ferenc hatvanéves felüli gazdák estek áldozatul, akiket Gál Alajos fia, Gál László gyilkolt meg. A mai csendőri kihallgatásnál azután kibontakozott a dráma egész háttere. A gyilkos fiatalember elmondta, hogy hat év óta udvarolt egy falujabeli leánynak, akitől van is egy ötéves gyermeke és legutóbb el akarta venni feleségül, amit azonban szülei elleneztek. Napirenden voltak emiatt az összetűzések a szülői házból, míg végül is odáig fajult a helyzet, hogy Gál László, engedve barátja, Gál János rábeszélésének, végzett apjával, valamint a vele egy párton levő nagybátyjával. Ma egyébként felboncolták az áldozatokat, amelyekben a gyilkosság borzalmas nyomai láthatók. Gál Alajosnak valóságos darabokra zúzott a feje, a bal lába, keze, lába eltört, míg Gál Ferencnek háson helyen tört be a feje. A dráma még most is nagy izgalomban tartja a község lakosságát.

— KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Mindazoknak, akik felejtethetetlen emlékü szeretett édesanyját elhunyt alkalmával részvételük bármely uton nyilvánították, ezúton mondok hála-köszönetet. Simay Viktor fg. tanár.

Dömping-nyomdát létesítenek az állástalan kolozsvári nyomdászok

A munkanélküliek szembekerültek a dolgozó munkásokkal

Kolozsár, április 21.

A kolozsvári grafikai ipar munkásai körében figyelemreméltó mozgalom indult meg. A mozgalmat azok a nyomdászok kezdték, akik évek óta nem bírnak alkalmazást kapni és, mert a szervezettüknek a segélyigényüket kimerítették, hatósági segítyt sem kaphatnak, a legkilátástalanabb helyzetben színlódnak. Az önhibájukon kívül munkanélkülivé lett nyomdászok, miután arra semmiféle kilátás nincsen, hogy magánynyomdákban belátható időn belül el tudjanak újra helyezkedni.

azt határozták el, hogy összefognak és saját nyomdaüzemet állítanak fel, amely dömpingárakon fog munkát vállalni.

Jelenleg a helyzet ugyanis az, hogy Kolozsváron, ahol a nyomdaipar válsága még távolról sem fejeződött be és így a leépítések folytatása várható, a nyilvántartott 350 főnyi nyomdászszemélyzetből mindössze 130 ember dolgozik, míg 125 szedőmunkás, 25 gépmester és 65 férfi és női segédmunkás kereset nélkül áll esztendőik óta, anélkül, hogy valamilyen más foglalkozási ágban tudna legalább ideiglenesen elhelyezkedni. A kollektív alapon létesítés alatt álló munkanélküli nyomda szervezői elhatározták, hogy

küldöttségileg felkeresik az összes hatóságot, köztinteménnyeket, bankokat és magánállalatokat, azzal a kéréssel, hogy nyomtatványszükségletüket ennél a nyomdánál rendeljék meg, amely sokkal olcsóbb árakon lesz képes dolgozni, mint a többi

nyomdaüzem.

Természetes, hogy ezt az akciót a nyomdai munkások szervezete nem nézi a legjobb szemmel, különösen most, amikor június végén lejár az országos árszabály, amely legálább papíron heti átlagos 1240 lej bért biztosít a nyomdászoknak. Ezzel szemben a munkanélküli nyomdászok azt a vádat szegzik a saját szervezettüknek, hogy nem törődik velük, sőt szeretne szabadulni tőlük, mert nem keresnek és így nem is járulnak hozzá a szervezet fenntartásához. A munkanélküli nyomdászok hivatkoznak arra, hogy amikor a nyomdaipari válság még távolról sem volt olyan katasztrófális arányú, mint ma,

azt kívánták a szervezettől, hogy akár a kollektív szerződés felborítása árán is igyekezzék az egész országban bevezetni a fél-napos munkaidőt, amivel az összes munkásokat el lehetett volna helyezni

és így elkerülhető lett volna az is, hogy a kollektív szerződésben kikötött 1240 lejes bérek helyett ma 600—800 lejes bérek vannak majd mindenütt és még ezeket sem kapják meg a munkások.

Azt, hogy ez a ma még csendben, a kulcszák mögött folyó küzdelem hova fog vezetni, nem lehet előre látni, de kétségtelen, hogy a szervezet többségét ma munkanélküliek alkotják. A dömping-nyomda tervezett felállítása így érthető izgalomban tartja az összes érdekelt köröket Kolozsváron.

jóváhagyott. A tisztviselők járandóságaira tehát meg van a kellő fedezet. Mivel nem lehet sem a belügyminisztériumnak, sem a városnak célja, hogy a munkanélküliek száma emelkedjen a város kéri a minisztériumot, hogy sérelmes rendeletét vonja vissza és hagyja meg a huszonnyolc tisztviselőt állásában, egyben pedig a képesítési vizsgán megbukott hat tisztviselőnek, akik egyébként mind kiváló munkások, a vizsga megismétlését engedélyezze.

— A „Werther” bemutatója Brassóban. Szépszámu közönség jelenlétében mutatják be Brassóban Massenet világhírű „Werther” c. operáját. A főszerepben Constanza Dumitrescu és Octav Arbore arattak nagy sikert.

— KIRÁNDULÁS A NAGYKÖHÁVASRA. A Brassói Turista Egyesület zombát-vasárnap kétnapos kirándulást rendez a Nagykőhavasra. Indulás zombát reggel 8 órakor autóbusszal a Kertész-villa elől. Hazatérés vasárnap délután a Garcsinvölgy—Hosszúfalu utvonalon. Közben királyrözsza szedés. Vezető Bartók Árpád. A nagykőhavas menedékházban új leszállított étel, ital és hálási tarifa.

— PÉNTEKEN DÉLELŐTT ISMÉT NYUGDIJAS-GYÜLÉS LESZ BRASSÓBAN. A brassói nyugdíjasok szerdán délelőtti küldöttség-gel járultak Brassó megye prefektusa, Florian Zaharia elé, akik kérték, járjon közbe a minisztériumnál, hogy már két hónapos hátralelétben levő nyugdíjaikat kifizessék. A nyugdíjasok csütörtökön délelőtti a brassói pénzügyigazgatót keresték fel, ugyanezzel a kéréssel. Pénteken délelőtti tíz órakor a pénzügyigazgatóság előtt gyülekeznek az összes nyugdíjasok, hogy a további teendőket megbeszéljék.

Forum Mozdó

BRASSO Telefon 145

Bemutatója először Erdélyben és Bánáiban április 22-ikétől kezdve, az idei szezon legújabb, legmodernebb és legbájosabb sláger-operettjét:

BOLDOG SZÍVEK

(ZWEI GLÜCKLICHE HERZEN)

melynek zenéjét a világhírű Abrahám Pál szerzte

Főszerepekben:

Magda Schneider, Lee Parry, Bársony Rózsi, Georg Alexander, Hermann Thimig.

Mon. Super-Film Brassó.

Legújabb heti hirdó.

* MINDEN BÉRLŐT, MINDEN HAZI-URAT ÉRDEKLŐ új lakbérleti törvény, pontos magyar fordításban most jelent meg és 15 lejért kapható a Brassói Lapok könyvosztályán.

— SZOMBATON LESZ A BRASSÓI REFORMATUS LEÁNYKÖZÉPISKOLA VÉNDIAKESTÉLYE. A brassói református leányközepiskola 1927-ben végzett növendékei, — amint már jelentettük, — öt éves találkozózt tartanak s ezt az alkalmat az intézet volt növendékei nagyobb szabású vándiákestély rendezésére használják fel. Az ünnepély szombaton este lesz a Gewerbeverein nagytermében. Műsoros előadás élénkíti és tánc fejezi be. Szereplők: József Domokos, Buzás Mária, Kabdebó Zoltán, Nemes Nagy Zsuzsika, Czirmai Jucika, Király Lacika, Imreh Irén, Nemes Nagy Lajos, Dancs Róza, Szász Mária, Szántó Lajos, Dánér Etelke, Bara Lenke és Adorjani Dezső. A táncot körmagyarral nyitják meg, amit Szász Mária, Gábor Levina, Sükösd Emma, Rátz Mária, Kabdebó Zoltán, Vermessy Rezső, Kelemen István és Bartók Mihály mutatnak be. A körmagyart Havady Mária tanította be.

— A NAGYSZEBENI TEREZIANUM R. K. ÁRVAHAZ jótékony célú művészeti kiállítást rendez április 21, 22, 23, és 24-én, a belvárosi r. k. plebánia nagytermében. Nép és ipari, valamint modern művészeti alkotások és különféle női kézimunka, szingazdag és tanulságos látványt nyújtanak a látogatóknak, ezért is kíváncsiak, hogy minél többen megtekintessék a kiállítást. Nyitva naponta délelőtti 10 órától este 7-ig. Katalógus ára 6 lej.

— NAGYSZABASU BETÖRÉS EGY ARADI ÉKSZERÜZLETBEN. Aradról jelenti tudósítónk: A szerdáról csütörtökre virradó éjszakán ismeretlen tettesek behatoltak a Csáki-féle ismert aradi ékszerüzletbe és annak raktárából nagyszámú értékes ékszereket elloptak. A betörők ezután a szomszédos üzletekbe próbáltak behatolni, ebben a munkájukban azonban, úgy látszik, megzavarták, őket mert ezt az „operációt” azután nem folytatták. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz utánuk.

* EGÉSZSÉGES FOGAK — jó emésztés, rossz fogak, nehéz emésztés. Használjon naponta Gelle Fréres fogpasztát és fogszappant s egészséges fogai s rendszeres emésztése lesz. (he)

— NAGY TUZ MAROSHEVIZEN. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi csendőparancsnoksághoz beérkezett jelentések szerint tegnap nagy tűz pusztított Maroshevizen. A „Marosmenti” fatermelőüzem egyik épületszárnya, melyhely az istálló tartozik, teljesen leégett. A kár 50—60 ezer lej, mely biztosítás útján megtérül. A tüzet rövidzárlat okozta.

IAR—Ivria 6:0 (1:0)

Brassó, április 21.

Az Ivria nagy gólarányú veresége ellenére szépen játszott, azonban a védelme gyenge, melyre legjellemzőbb, hogy valószínűleg lámpalázzal küzdve, három gólt rugtak saját kapujukba.

Az IAR. egységes volt és könnyen győzött Csányi, Hecht és Bodola góljaival. A győztes csapatból Zelenak, Bodola és Russu váltak ki. Az Ivriából Gál Andor kapus volt a legjobb. A gólokat nem védhette. Jó volt még Coman.

Bíró: Lungu.

Csak ha már késő

Ismerik fel sokan a rendszeres szál- és fogápolás fontosságát. Ne várjon addig, óvja meg fogainak épiséget a frissítő hatású és kellemes aromájú

PEBECO

FOGPAZSTA

Mindennapi használata által.

PEBECO tisztá, frissen illatozó élethelet és ragyogó fehérséget fogakat eredményez.

Tisztító öntübszokban Lel 20 és 32 BEIERSDORF & Co. R. R. T. BRAŞOV

— Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint lényeges hőváltozás egyelőre nem várható a változékony, hűvös idő valószínű.

— TUNTIETŐ FELVONULASRA KÉSZÜLNEK A MAROSVÁSÁRHELYI NYUGDIJASOK. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi nyugdíjasok egyesülete elhatározta, hogy pénteken nagy tüntető felvonulást tart és követelni fogja az elmaradt nyugdíjak gyors kifizetését. Ebből az alkalomból a nyugdíjasok monstre-küldöttséget akarnak küldeni a pénzügyigazgatóságra is.

— NŐI HOLTEST A MAROS PARTIÁN. Tudósítónk jelenti: Szerdán reggel a Maros turbin-árka a villamosművek közelében egy hatvan év körüli asszony hulláját dobta partra. A kiszállott rendőri bizottság megállapította, hogy a munkáskínésű asszony valószínűleg öngyilkosságot követett el, mert testén a külső erőszaknak semmi nyoma nincs. A vizsgálatot folytatják.

— Négy krassói haramiát életfogytiglani fegyházra ítélte a temesvári tábla. Tudósítónk jelenti: A temesvári ítélőtábla a tegnapi tárgyalta a krassói haramiák bűnperét. Zsigmond János és bandája hónapokon keresztül veszélyeztette Krassó megye községeknek biztonságát, amíg végre a csendőrség ártalmatlanná tette. Az oraviciai törvényszék annakidején Zsigmond Jánost és alvezérét, Bucu Dornát életfogytiglani kényszermunkára, Marian Pétert pedig két és fél évi, Nelega Miklóst két évi, Supercian Jánost és Bobik Józsefet öt-öt évi és Vuia Cirilt másfél évi fegyházra ítélte. Az ítélőtábla most Zsigmond János és Bucu Dorna életfogytiglani kényszermunkára szóló büntetését jóváhagyta, ezenkívül Supercian Jánost és Bobik Józsefet is életfogytiglani kényszermunkára ítélte, míg a többiek büntetését helybenhagyta.

FŐZÉS-TUDOMÁNY

— A japánok kétezer módját tudják, hogyan kell a rizst elkészíteni.
— Azt tudja a feleségem is, csak éppen azt nem tudja: hogyan kell jól elkészíteni.

— AUTÓT LOPOTT A GARÁZS-SZOLGA, HOGY SÉTAKOCSIZÁSRA VIGYE A BARÁTNŐJÉT. Marosvásárhelyről jelentik: Kovács Károly 18 éves garázs-szolga az elmúlt éjjel felnyitotta a Bíró-garázs ajtaját és egy kis turakocsit kihozott onnan, hogy a szép tavaszi holdvilágon sétakocsizásra vigye ideálját és ennek két barátját. A vezetéshez nagyon keveset értő garázs-szolga vakmerően nekivágott az országutnak. A gépkocsi Nagy-ernye közelében nekiszaladt egy utazóknak és az árokba fordult. A gép tönkrement, a könnyelmű utasoknak azonban szerencséjére nem történt komoly bajuk. Kovács Károlyt a rendőrség letartóztatta, sőt előállította a leányokat is. A garázstulajdonos kára 140 ezer lej.

— MÉG EGY UJABB ADÓ-AJÁNDÉK A SZÉKELYEKNEK. Csíkszeredából jelentik. Alesik és Felesik lakói tömegesen panaszkodnak, hogy a pénzügyi hatóságok fuvarozás címén 800-1000 lej adóval róják meg a gazdákat, noha azok községi bizonyítványokkal igazolják, hogy az elmúlt évben semmi alkalmuk a fuvarozásra nem volt, sőt még saját fájukat is az erdőn hagyták, annyira nem volt érdemes a mai faárak mellett beszállítani azokat. A tiltakozás azonban eredménytelen maradt minden esetben. Az adókövető bizottságoknak nyilván utasításuk van a legkeheletlenebb cimeken is adókat szólni a székelylek nyakába. Hátra van még a felebbezés lehetősége, de remény itt se lehet sok, ha az iparukat évek óta beszűntetett falusi iparosok jogtalanul követett adóját sem törölték, noha igazolni tudták, hogy iparukat beszűntették. Vajjon meddig halad még ezen az úton a ki-méletlen adóterro?

— CSAK EGYSZERŰ KIHÁGÁS. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi ügyészség államellenes izgatás miatt indított eljárást Veress Pál és Nemes Dezső munkások ellen, akik a választások alkalmával letépdesték a polgári pártok plakátjait és helyükbe a kommunista párt plakátjait ragasztották. A tárgyaláson a bíróság nem tette magáévá az ügyész vádját, megállapította, hogy itt csak egyszerű kihágásról van szó s így a vádlottakat fejenként 100-100 lej pénzbüntetéssel sújtotta. Az ügyész felebbezett.

— VIGYÁZAT, MAZOLVAI Varsóból jelentik: A gazdasági krízis, amely Lengyelországot sem kíméli, egy találatkonny gyárigazgató agyában különös gondolatot termelt. A sok végrehajtás, amelyet könyörtelenül indítanak a hitelezők a szegény adósok ellen, a gyárost arra ösztökölt, hogy speciális végrehajtásra szánt butorokat gyártson. Berendezi velük az adós szobáját, ahol gyönyörűen hatnak, de persze hozzájuk sem szabad nyulni, mert csak egészen vékony furnérrel tegegel benont papendekliből készültek. Ezeket aztán lefoglalhatja a végrehajtó s el is vietheti az árverési csarnokba, — ha ugyan eléri velük a legközelebbi utcát. A szállítást ugyanis egyáltalán nem bírják ki a butorok, összetörnek és most már a hitelező nem csak, hogy elveszti a pénzét, hanem tartozik a butorgyár kárát is viselni, amely persze a tulajdonjog fenntartásával adta el a butorokat.

— VERES CSALÁDI HÁROMSZÖG. Lugosi tudósítónk jelenti: Sulyos kimeneteli vérengzés színhelye volt tegnap Lugos egyik külvárosi utcájában egy Avram Lukrecia nevű asszony háza, akinek lakására berontott az asszonyra féltékenykedő Jova Mihály és rövid szövtetés után az asszonyt ütlegelni kezdte. Jova javában verte az asszonyt, amikor hazaérkezett ennek férje. Erre a két férfi egymásnak esett. Jova kést rántott s azzal úgy a férjet, mint az asszonyt is veszélyesen megszurkálta. Avram végre is egy hasát fával tette ártalmatlanná Jovát, azonban mindhármán olyan súlyos sérüléseket szenvedtek egymástól, hogy mindannyiukat kórházba kellett szállítani.

RACIONALIZÁLÁS

Munkavezető: Nos, barátom, miért nem lapátolja a szemet?

Munkás: Nagyon rosszul vagyok, kérem. Lázam van és egész testemben reszketek.

Munkavezető: Rendben van, akkor álljon át a szénrostához!

— PETRÓLEUMMAL AKART TÚZET GYUJTANI S HALÁLRA ÉGETTE MAGÁT. Bányászati tudósítónk jelenti: Végzetes szerencsétlenségnek esett áldozatul Guttenbrunn bányászati községben Seidl Éva 18 éves fiatal cselédleány, aki egy vendéglősnél állott szolgálatban. A leány a reggelit akarta elkészíteni, de, minthogy a nedves fa lassan égett, hogy a reggelivel kellő időre elkészüljön, vette a petróleumos kannát és annak tartalmából a piszkoló tüzre öntötte. A következő pillanatban hatalmas láng csapott fel, a petróleumos kanna explodált és égő tartalma a leányra ömlött. A szerencsétlen leány tetőtől-talpig lángban állva, sikoltozott segítség után, de, mire a házbeliek előrohantak és az égő ruhát letépték róla, Seidl Éva már rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett. A tragikus sorsu cselédleányt kórházba szállították, ahol most a halállal vívódik.

— Egyévi börtönre ítélték egy volt magyar főispánt. Budapestről jelentik: Az itteni törvényszék ma egyévi börtönre ítélte Bartos János volt főispánt és országgyűlési képviselőt, hatrendbeli csalás és ötrendbeli sikkasztás büntetésében. Bartos kijárásként pénzt vett fel, de ügyfeleit megcsalta, mire azok feljelentették.

— ELDÖRDÜLT AZ ELSŐ REVOLVER AZ AGRARKONVERZIÓ MIATT. Dr. Weisz Sándor szatmári bankigazgató öngyilkosságának rejtélyes körülményei és vádirata az Argecianu-féle gyilkos konverziós törvény ellen, Nagyváradon a halottakat is sarcolják. Látogatás a nagybányai izzasztóban, Janovics Jenő és a vásárhelyi intermárok, Cégátírás, kényszerezésség és árverés egy nap alatt egy kolozsvári cégnél. A gyulafehérvári szatír, Máramarosban üldözik a jó tanárt. A sepi-szentgyörgyi Anonymus, Egyed Zoltán Budapestben is leszerepelt. A követségi írógépkiasszony uszoraüzletének pikantériái a váradi törvényszékben. Hátszegi históriák és még számos szenzációs közlemény teszi rendkívül érdekessé Győri Illés István riportlapjának, a Gyilkosnak április 20-iki számát. Ára 10 lej.

— A CSÍKSZEREDAI TÖRVÉNYSZÉK HIREL. Tudósítónk jelenti: Incze Ferenc csíkszeredai gazdát a törvényszék 15 napi elzárására és 500 lej pénzbüntetésre ítélte, mert Bíró Sándor plebános ablakait kövekkel, többször ismétlődően, bevverte. A plebános végül is kénytelen volt áthelyezését kérni, ami meg is történt. — Mezei György gyergyószárhelyi lakost a törvényszék tiltott fegyvertartás miatt 1000 lej pénzbírsággal sújtotta. — Szőke Sándor csíkszeredai legény Bazsaronics Péter helybeli gazdától több barányt ellopt. A nyomozás során gyanuba vett legény bevallotta a bűnét. A csendőrség átadta a csíkszeredai ügyészségnek.

A B. L. regénye

A PÁRIZSI LEÁNY

Írta: ORBÓK ATTILA

— Csepel... Hírek! — mondta Suzy. Panaszkodott a főtisztelendő, hogy gyengülnek a szemei... Akinek rádiója van, az így is megtudhatja, mi újság a nagyvilágban... Akár szunyókálhat is közben...

Az öblös hang egy félórán keresztül mondta a híreket, bécsi, londoni, párizsi jelentéseket s a főtisztelendő ur elragadtatva vizsgálta a nagyszerű gépet, mely pillanatok alatt messze városokkal, idegen országokkal kapcsolta össze az ő eldugott kis parochiáját.

— No, most egy kis jazz-muzsika, — mondta huncutkodva Suzy s bekapcsolta a bécsi leadó állomást. Egyszerre felcsendült a rafináltan barbars muzsika, a melyről Valihova csak újságból olvassott, de soha még nem hallotta. Kissé megdöbben; furcsán is hatott itt ez az igazán világi zene, amelynek hisztériás taktusaira ott a wien-i hotelben alul-felül dekoltált hölgyek riszálták magukat szorosan hozzásimulva gavalérjukhoz.

Suzanne nagy komolyan megjegyezte még:

— Egy jó papnak mindenről tudnia kell, ami a nagyvilágban történik, mert ha nem tud róla, hogyan prédikálja ki az emberek bűnét és gonoszságait?

A plebános igazat kellett, hogy adjon a „kisleánynak”.

Egyszerre kíváncsi lett, hogy hát hogyan is kell kezelni a rádiót. Suzanne megmagyarázta neki, s az öreg ur ropantul örült, amikor pár pernyi próbálgatás után sikerült neki bekapcsolnia Varsót.

— Fogom Varsót, — mondta háromszor is egymásután, igazi szakkifejezéssel.

Suzy pedig most bátran megkérdezte:

— Hát most mondja meg főtisztelendő bácsi, elfogadja-e az ajándékunkat?

— Hogy elfogadom-e? Még ha visszakérné, sem adnám!

Suzy nevetett:

— Na látja, főtisztelendő bácsi, hogy néha még nekem is jutnak okos dolgok az eszembe... Amikor panaszkodott, hogy

gyöngülnek a szemei, mindjárt mondtam a kedves tante-nak, hogy ajándékozzuk meg egy rádióval... Oh, hogy fog örülni a néni, amikor megtudja, hogy megtett szett a főtisztelendő urnak a gépl...

A plebános meg nem állhatta, hogy jobbról-balról meg ne csókolja a leány boldog arcoskáját:

— Az Isten fizesse meg jószágos figyelmét, drága gyermekem. Csak magának vannak ilyen pompás ideái. Olyanok amilyeneket egyedül a jó szív sugallhat... Mindjárt fel is mondanám az újság-abonámát, ha nem lenne hálátlanság tőlem... Harmincöt éve abonens vagyok, nem hagyhatom cserbe vénségemre a redaktorokat...

A plebános és Suzy együtt mentek a kastélyba. A főtisztelendő sietett a nagyszonyinak is megköszönni a szép ajándékot, amely — mint mondtotta — meg fogja édesíteni tehetetlen vénségének napjait is. Suzanne tudta, hogy a két öreg milyen nagy passzióval beszél róla, hát magukra hagyta őket, — különben is mindig személyesen nézett utána, hogy kifogástalan legyen a vacsora. A néni franciás kosztra fogta és Mari sehogy sem birt beletörödni, hogy zsir helyett vajjal főzzön. Legfőként pedig azért nem, mert ő a jó zsíros ételeket szerette. De nem mert ellenkezni az elhatármásodott kisasszonnyal, csak éppen néha „feledékenységből” süttött zsírral.

Az öreg pap haragosan mesélte a nagyszonyinak, hogy a főbíró csipős megjegyzést tett Suzanne-ra, mert együtt látta sétálgatni a füzesben a segédjegyzővel.

A nagyszony is felfortyant:

— Hát tehet arról a kicsike, hogy az a bolondos fiu a nyomában jár és nincs más társasága. Az első perctől úgy tekintett Suzanne-t, mint valami bonnet nem az én rokonomat. Mert kikotyogta, hogy boltokisasszony volt szegényke.

Folytatása következik.

Olcsó! Jó! Divatos!

MINDEN A

FIBRA

RUHANAGYÁRUHÁZBAN
BRASSÓ, Kapu-utca 50
BUKAREST, Str. Şelari 3

Mutatványárak:

FIÓKOK:

ARAD
DÉS
KOLOZSVAR
MAROSVÁSÁRHELY
MEDGYES
HAGYSZEBEN
PETROZSÉNY
PLOESTI
TENESVÁR

Gyermekekuha 280
Leányka és fiukabát 420
Férfi ruha 685
Férfi treencchoot 685
Női tavaszi kabát 720
Divatos selyem ruha 780

a legfinomabb minőségig

APRILIS 25.

A katonaszabadítók Krajovában is kolozsvári klinikai bizonyítványokkal dolgoztak

Segédszolgálati beosztásokra használták fel a gyanús bizonyítványokat

Amnesztiát kapnak a szökött hadkötelesek?

Kolozsvár, április hó 21.

A kolozsvári elmeorvosintézet blankettáin hamisított orvosi bizonyítványokkal elküldött katonaszabadítások ügyében még javában folyik a vizsgálat, de a katonai hatóságok máris egy hasonló, újabb visszaélés nyomaira bukkantak. — Tudvalevő ugyanis, hogy a dr. Bodea János aláírásával ellátott hamis bizonyítványok alapján történt összes felmentéseket felülvizsgálat alá vették az összes hadkiegészítő parancsnokságoknál, annak megállapítására, hogy kik jutottak jogtalanul ilyen bizonyítványok birtokába. Az ellenőrzés során azt a meglepő felfedezést tették, hogy

ugyancsak a kolozsvári egyetem egy másik klinikájáról is gyanús bizonyítványok kerültek ki.

A meglepő felfedezésre a krajovai hadkiegészítő parancsnokságnál jöttek rá, ahol tudvalevően igen sok erdélyi önkéntes szokott tisztiiskolába bevonulni. Állítólag megállapítást nyert, hogy a tisztiiskolában sok önkéntes jelentkezett kolozsvári klinikai bizonyítványokkal, amelyek alapján az illetőket segédszolgálatra osztották be, illetve hazaküldték, vagy egyenesen felmentették a katonai szolgálat alól. A bizonyítványok látszólag teljesen szabályszerűek és inkább csak nagy mennyiségük miatt keltették gyanút a Bodea-féle bizonyítványok után.

Értesülésünk szerint

a katonai hatóságok most az érdekelt hadkötelesek eredeti csapattestétől bekérték az előkmányokat, amelyekből esetleg nyitásra lehet jutni a titokzatos bizonyítványok eredetének.

A gyanu központjában itt is egy orvos áll, aki huzamosabb ideig a kolozsvári klinikán dolgozott, majd Krajovába került, de csak a most bevezetett nyomozás fogja kétségtelenül megállapítani, hogy ki, hogyan és kiknek a segítségével állította ki a kifogásolt bizonyítványokat.

Ami az érdekelt katonaköteleseket illeti, miután azok végeredményben eleget tettek szolgálati kötelezettségüknek és már évek óta polgári életet folytatnak, ellenük a katonai hatóságok nem járhatnak el

és csak okirathamítás, helyesebben hamis okmányok tudatos felhasználása miatt vonhatók felelősségre.

Az elmeorvosintézet klinikai bizonyítványai felmentett katonakötelesek ellen a kolozsvári ügyészség körözövelet adott ki, miután vagy külföldön, vagy pedig ismeretlen helyen tartózkodnak. Valószínűnek látszik, hogy a közeli amnesztia alkalmával lehetővé fogják tenni számukra, hogy önként jelentkezzenek és utólag tegyenek eleget katonai kötelezettségüknek.

Polgári dinasztia a „mennyei birodalom” élén

A Szung-család megoszlik a köztársasági Kína különböző orientációi között: egyes tagjai Amerikával, mások a Népszövetséggel, Japánnal, meg a Szovjettel tartanak

Kína politikai, nemzetgazdasági, katonai és pénzügyi életének irányítója jelenleg a Szung-dinasztia, a köztársasági Kína régi és előkelő, de polgári származású „uralkodó-családja”. Hogy ki volt az öreg Szung? Mondják, hogy ötvenkét

Csang-Kaj-Sek

esztendővel ezelőtt az amerikai Wilmingtomban érkezett egy furcsa kis kínai, akit Szungnak hívtak. Csodálatos akaraterővel és kitartással, küzdve az élet nehézségeivel és a koplalással, itt kezdett tanulni, hogy leverje magáról a kínai konzervatív iskolák porát. Megkeresztelkedett és a Szung név elé két másik név került: Charles Jones. Alig néhány esztendővel később, 1893-ban a Vanderbilt kollégiumban teológiai oklevelet is szerzett. — Visszatért hazájába és Sanghaiban telepedett meg, hol angol tanítói és metódista misszionáriusi munkát végzett. Itt vette feleségül Ni kisasszonyt és házasságából három leány, három fiú született, mint a mesékben. Szungban magasrátörő vágyak

voltak: gyerekeit a legelőkelőbb nevelésben részesítette. Leányai a Wellesley és Wesleyan intézetekben tanultak. A fiukat pedig a Harvard egyetemen és a Vanderbilt-kollégiumban.

A legidősebb Szung-leány, Ali-ling, Kung dr.-hoz, az északi kormányt támogató banktröszt vezetőjéhez ment feleségül, míg Csing-ling Szung a híres Szun-Yat-szennek, az 1911 évi császártbukató forradalom vezetőjének lett a hitvese. A legkisebbik leány is magasrangú férjhez kapott: Mai-linget a Nankingban székelő központi nemzeti kormány hadseregparancsnoka, a valamikor rablóvezér, majd mindmostanáig katonai diktátor, Csang-Kai-Sek generális vette feleségül.

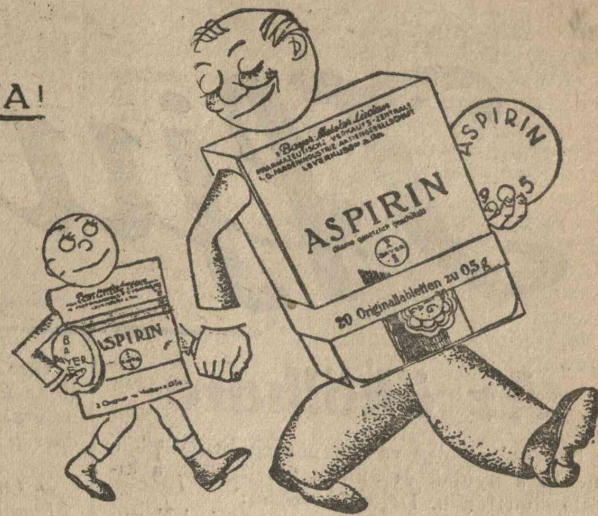
A Szung-fiúk sem maradtak el: T. V. Szung a köztársaság pénzügyminisztere lett, aki visszaállította a nemzeti egyensúlyt a Taiping-lázadás után. T. L. Szung, a középső fiú, Sanghai legtekintélyesebb üzletemberévé küzdötte fel magát és a Kereskedelmi Bank vezérigazgatói székébe ült. A legfiatalabb Szung-fiú pedig a külügyminisztérium egyik vezető tagja. Amikor Szun-Yat-szen meghalt, felesége Csang-Kai-Sek ellen fordult és huga, Mai-ling útján akarta őt meggyerni a szovjet-barátságnak. Szun-Yat-Senné ugyanis nagy híve lett Borodinnak és barátnője Lenin özvegyének. A megtévedt Szung-leány Moszkvából intézi nagyarányú propagandáját testvérei reakciós-politikai eszméi ellen.

Csak délelőtti munkát akarnak nyáron a magántisztviselők

Bukarest, április 21.

Csütörtökön délelőtti magántisztviselői küldöttség kereste fel a munkügyi minisztert, akit arra kért, hogy rendeletileg vezesse be egész Romániában a magántisztviselőkre vonatkozólag azt a munkaidő beosztást, amit a bankokban már amúgy is évek óta gyakorolnak. A küldöttség előterjesztése szerint a magántisztviselőket az szeretnék, ha május 15-től szeptember 15-ig reggel 7-től egyfolytában lenne délután kettőig a munkaidő, a téli időszakban pedig délelőtti és délutáni elosztásban. Banu munkügyi államtitkár megígérte, hogy vizsgálat tárgyává teszi a küldöttség kérését.

A nátha és mindennemű hűlések gyógyszere az **ASPIRIN-TABLETTA!**

ASPIRIN De csakis valódi, a „BAYER-KERESZTTEL” és eredeti csomagolásban 20 és 2 tablettával

Marosvásárhelyen letartóztattak egy tekintélyes kereskedőt,

mert támogatta a butoripari munkások sztrájkját

Marosvásárhely, április 21.

A Székely és Réti butorgyárban történt emlékeztető munkáskonfliktusnak váratlan és nagy feltűnést keltő fejleménye lett Marosvásárhelyen. Mint ismeretes, a gyár munkásai sztrájkba léptek s ezzel kapcsolatban, hogy a harcot erőteljesebben bírják, segélyezési együletet alakítottak, amely a város polgárságától is gyűjtött a munkások számára.

A sztrájk megszervezésébe azonban a rendőrség is beleszólt, s néhány munkást letartóztatta. A vád ellenük kommunista izgatás volt, az ügyészség azonban nem látta indokoltnak a letartóztatást és az elfogott munkásokat szabadlábra helyezte.

A dolog ezzel befejezettnek is látszott és senki sem számított arra a fordulatra, ami most következett be az ügyel kapcsolatban.

A rendőrség váratlanul letartóztatta Rácz Béla közismert főtéri kereskedőt, aki a munkások segélyegyletét szervezte

s különben is állandó összeköttetést tartott a közismert erősen baloldali munkásvezetőkkel.

A letartóztatás híre egész Marosvásárhelyen nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert nem valószínű, hogy az erőteljes rendőri fellépés kizárólag a munkáskonfliktussal kapcsolatban történt volna.

A hadiözvegyeket és árvákat rendőrökkel verték szét Nagyváradon

Nagyvárad, április 21.

Az itteni városháza előtt tegnap nagyobb tömegű hadiözvegy és árva jelent meg, akik már egy teljes év óta nem kaptak meg csekély járandóságukat. — Kinos feltűnést keltett, hogy a jogos illetményeiket követelő szerencsétlen nyomorgókat a város vezetősége rendőrökkel verette szét.

Az égető napsütés és a metsző szél ártanak az érzékeny arcbőrnek

Milyen szépek a tavaszi séták... milyen meleg és ragyogó a nap és a szellő oly kellemesen fujdogál... de milyen romboló hatással van a napsütés és a tavaszi szél az érzékeny arcbőrre. Nem kell azonban félnie és nem kell a sétákról lemondania; ha arcat a 2 Ponds krémmel kezeli, minden kellemetlen következményt elhárít velük. A 2 Ponds krém használata annyira egyszerű és mégis annyira hatásos:

METÓDUS AZ ARCBŐR APOLÁSÁRA ÉS MEGSZÉPÍTÉSÉRE

1. Az arcbőr megtisztítására pudertől, arcfejtőtől és portól, az arcbőr hamvasságának a megtartására használjon lefekvés előtt Ponds Cold krémet.

2. Hogy az arcbőrt megóvja a szél-től és a napsütéstől és hogy a puder jól tartson, használjon puderezés előtt egy vékony réteg Vanishing krémet.

Egy nagy tubus Vanishing krém 80 leibe kerül. Egy kis tubus 40 lei.

POND'S
COLD CREAM
VANISHING CREAM

MINDEN JOBB DROGERIÁBAN KAPHATÓ

BRASSO „Modern Mozgó” Telefon 518.

Premier! Ma csütörtöktől Premier!
Német énekes, táncos vigjáték

„Sör-ünnepély”

(BOCKBIER-FEST)

H. A. Schletow, Ida Wüst, Julius Falkenstein, Uj Micki-Maus.

Szombati d. u.
3-5 ig nagy

Matiné: „Az élet vasárnapja”

Camilla Horn és
Oszkár Marion.

Legközelebbi előszám-attrakció:

»Maugundo«

a megsebezhetetlen fakir bámulatos produkciójával

Jön: Molnár Ferenc halhatatlan színműve

„LILLOM”

Ífjuság

Az ökölharc

Egy szép meleg vasárnapon egybegyűltek a mezőn a nyulak és áhitattal hallgatták a kiváló sportférfit, Délceg beszédét:

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Nagyrabecsült nyultársadalom! Az a nagy érdeklődés és lelkesedés, amelyet Nyulország aranyifjúsága a sporttal szemben tanusít, arra biztatott bennünket, hogy az emberek egyik kedvelt sportágát, a boxolást, a nyulak között meghonosítsuk. Remélem, hogy a nyulak népe, amely mindig meghajolt a szépség és erő előtt, igaz lelkesedéssel fogadja majd ezt a mérkőzést és módot nyújt arra, hogy ez a szép sport körünkben is elterjedjen.

— Éljen, éljen! — hallatszott jobbról is, balról is és a mérkőzés közönsége, a nyulak, mókások és őzek, hangos tapsal köszöntötték a porondra lépő két kezdőt, Levérlágót és Sarkantyust.

Mind a két versenyző hatalmas, tagbaszakadt nyul volt. De kövérségük és a bőruk alatt meghúzódó hájtömeg egyáltalán nem akadályozta őket a futásban, ugrálásban. Most is oly ügyesen mozogtak a porondon, hogy a nézők tátva felejtették a szájukat a csodálkozástól. Egy kis idő múlva azonban mégis kiderült, hogy Levérlágó az erősebb, ügyesebb. Többször és nagyobb erővel osztotta csapásait és egy telitalálatlalt úgy fűltvön vágta Sarkantyust, hogy annak menten a vállára hullott le a jobbfüle. De a bíró fűtült, a mérkőzés első menete véget ért.

A másik fordulóban Levérlágó még ügyesebbnek bizonyult. Csapásai villámgyorsan követték egymást és mielőtt Sarkantus még csak a visszautásra gondolhatott volna, már újabb ütést kapott az orrára, ajkára.

— Levérlágó lesz a győztes! — ujjongtak a nézők. — Levérlágó a bajnok!

Ebben a pillanatban az ifjú mókuska, aki a küzdők fölé benyúló faágon trónolt, olyan érdeklődéssel hajolt előre, hogy elvesztette az egyensúlyt és hanyathomlok zuhant a küzdők közé, egyenesen Levérlágó fejére.

Levérlágó, a híres küzdő, hős volt ugyan, de nyúlhős. És így benne is, mint minden nyulban, nagyarányú féltékenység lakozott.

— Jaj, fejemre zuhant a fa! — kiáltotta ijedten és anélkül, hogy körülnézett volna, gyors futással hagyta ott az egybegyűlteket.

Ijedt kiáltására a többi nyulnak, de még a mókusoknak, őzeknek is elpárolgott a bátorságuk és boxmérkőzés ide, boxmérkőzés oda, annyiféle futottak, ahányan csak voltak.

Csak az ámuló Sarkantus tapogatta félrebillent fülét és tán máig is azon gondolkodik, hogy mi mentette meg vajjon a további ütlegetől.

Laczko Márta

Az arany fonál

Erdélyi rege

A déli Kárpátoknak óriási csúcsa, a Retezat alatt épült fel Kolcvara, még a régi időkben.

A vár tulajdonosa, vitéz Kendeffy uram, nejevel, Ilonával, a vár egyik nyitott ablakánál állott és szemlélte a gyönyörű tájat. A tavaszi szélben zúgtak körülöttük a sötétzöld fenyvesek és a vár körül a kis Sebes-patak rohant alá, a tavaszi olvadásoktól megáradva.

Kendeffy uram egyik keze kardja markolatján nyugodott, másik kezével feleségét ölelte át és búcsuzott tőle:

— Isten veled, édes! Isten veled, kedves... Mennem kell! Bajban van a haza, a mi édes hazánk. Ismét özönlik be a török. Ne félj azért, drágám, nem maradsz te egyedül, gondolataim mindig nálad vannak és lesznek. Aztán a mi Istenünk örökös felettünk!

Kendeffy uram még egy búcsúcsókot adott hites társának, aztán lement a vára udvarára, s lovára pattant, majd vitéz katonáitól kísérve, nyargalt a tábor felé. A vezető katonai kiáltását erősen visszhangozták a bércek.

A harc a törökökkel hosszú ideig tartott és sokszor kapott győzelmekről híreket Kendeffy Ilona, aki férje távollétében a várakozás nehézségeit munkával töltötte el. Nem csak ő maga font és szőtt szebbnél-szebb dolgokat, hanem vára népét is taníttatta a szövésre, fonásra és Isten szeretetére.

Bármilyen vitézen védekezett is a magyar, a tuleróban lévő török győzött és előzőnlötte az országot.

Hej, de sok derék magyar vitéz került akkor kardélre, vagy sebesülten nehéz török fogságba.

Kendeffy Ilonának is megjött a szomorú hír, hogy az ura, könnyebben megsebesült, s a török szultán elhurcolta Sztambulba és ott börtönbe vetette.

Vára erkélyéről nézett a távolba Kendeffy Ilona és könnyei csurogtak le orsójára és fonálára. Amint így buslakodott, egy kis csodaszép tündérke szólalt meg mellette:

— Orsód gyorsabban pörögjön, Fonálad halomba nőjön.

Még a fülébe csengtek Kendeffy Ilonának a tündérke szavai, amikor már eltűnt mellőle. Az intő szótát meghallgatta a szorgalmas urnó és éjjel-nappal fonta a könnyű, lenge fonalat. Mentül nagyobb lett a fonálhalom, annál lázasabban várta Kendeffy Ilona vissza a kis tündérkét, hogy az további utasítást adjon neki.

BOLOND IDŐ

Bolond idő ez az idő,
Nincsen más, csak hó és eső.
Egyszer esik, máskor havaz;
Sohse jön el már a tavasz.

Ha kimegyek az utcára,
Nyakig járok a nagy sárba'
És amire hazatérek —
Elhagynak a szép remények...

Udvarhely.

Benn a szobám melegében,
Bizom lelkem reményében:
Hogy egyszer csak eljön végre,
A jó idő, rossz helyébe'.

BOTAR BÉLA

TÜZÖLTÁS

— Olyan az eszük, mint a tűz. Kitálnak minden csinyt, minden játékot. A tornában első, csak éppen tanulni nem akarnak. Ezért kérlek, légy hozzájuk szigorú.

Ez volt abban a levélben, amit a két fiú — Pista és Jani — édesanyja írt Terka nének.

Terka néni, miután elolvasta a levelet, összehajította és ránézett az előtte álló két fiúra, akik testvére levelét hozták.

— Persze, anyátok nem elég szigorú. Mindig is ilyen volt. Itt bizony, tanulni fogtok. Amíg a lecke nincs meg, sehová nem mentek. Amíg nálam lesztek, nem fogtok a pajtasaitokkal kóborolni.

A két fiú egymásra nézett. — Na hiszen, ez jól kezdődik! Szép kilátások a jövőre nézve!

Igy kezdődött Pista és Jani élete Terka néni házában. Eleinte még remélték, hogy a néni engedékenyebb lesz, de szomorúan tapasztalták, hogy Terka néni — „jó” helyre kerültek, már ami a tanulást illeti, mert addig folyton a sarkukba volt, uzsonnát nem adott, játszani nem engedte őket, amíg a leckét meg nem tanulták.

Bágyadt, meleg őszi délután volt. Terka néni valahol szomszédolt, a két fiú egyedül ült a verandán, előttük könyv és kétségbeesetten magoltak. A veranda előtt, az udvaron, Terka néni két kedvenc kendermagos tyukja kapargált.

Pista egyhanguan darálta:

— Az üveggyártás mesterei a veleneciek voltak... Velenec... Bár Terka néni Velenecbe lakna!... Az üveggyártás...

— Pista, nézzd, a tüztől!

Pista felugrott.

— Tűz van valahol?

— Dehogyan. Csak gyakorlatra mennek.

Pista sóhajta vissza a könyv mellé, Jani szintén.

— Az üveggyártás mesterei... Te, Jani, tüztőlcsódot kellene játszani.

— Egyedül mi ketten?

— Persze. Mire Terka néni haza jön, már újra a könyvek mellett ülhetünk.

— És szaladtak ki az udvarra.

— De ha nincs tűz, mit oltunk? — kérdezte Jani.

Pista, az idősebb fölényével torkolta le.

— Majd lesz tűz. Meggyujtom a pajtában a szénát, te addig szaladj a kerbe az öntözőcsőért és tedd a végét a kutba. De siess, nehogy annyi széna égjen el, hogy Terka néni észrevegye!

A játék egyszerűen sikerült. Alig lobbant ki egy kis láng, már működött a cső és vastag sugárban ömlött a víz a szénára. A fiuk gyönyörködve nézték és rendületlenül öntözték a szénát. Talán késő estig locsolták volna, ha közben haza nem jön Terka néni. Már a kapuból látta, hogy valami rendkívüli dolog történt és kiabálni kezdett.

— Mit csináltok, fiuk? — És feléjük sietett. — Oh, gonosz kölykök, tükre-

El is jött egy szép holdfényes este újra a kis tündérke és mosolyogva szólt Ilonához:

— A fonálért már eljöttem
S szinarannya ha átszöttem,
Meglengeljük késő éjjel,
Még a szél se viszi széjjel.

Törökhonba elröpitjük,
A nagy utat rövidítjük,
Börtön zárja majd felpattan,
A lakatja halkan csattan.

Felugrik az urad lóra,
S itthon lesz majd virradóra.

És Kendeffy Ilona csak nézte ámulva-bámulva, hogy a tündérke keze alatt az általa font sok fonál egy-kettőre aranyfonállá változott át és az éjjeli szél szárnyán vitte, vitte a sok aranyfonalat a tündérke nagy Törökországba, Sztambul városába, a török szultán börtönéig. A börtön zárja, lakatja egy-kettőre felnyílt és Kendeffy uram egy várakozó papírára felpattanva, szelek szárnyán nyargalva, napkelteire, virradóra megérkezett Kolcvarába és nejt átölelve, gyönyörködött ismét az ő szép hazájában, Kolcvara erkélyéről.

S. F. M.

SZÉLMALOM

Henter Béla és
Anna, Brassó.

e t k y e t e r e z i i

Régi magyar közmondás.

Az április 9-i mellékletünk Fejtörőjének helyes megfejtése:

Szövejtörvény: Kétszínű, pék, okos, páratlan, tollhegy, fényképész, tékozló, tor-ta, forradalom.

Nagyreszt helyes megfejtést küldtek be: Lampel Margit, Szép Annus és Balázs Béla, Fried Ottó, Elephant Béla, Brach Ilonka, Kaszovitz Hajni, Zuhl Lili és Bandi, Walz Ivánka, Schenk Dezső és Katona Béla, Petke Ede, Coroiaru Victor és Nelly, Miklós Böske, Imreh Gábor, Manoszesz Géza, Szénbalázs Anna, Szécsi Károly, Nagy Magdus, Rocssler Jenő, Henter Béla és Anna, Incze Vilma és Gyula, ifj. Égető Albert, Incze Irén és Annus.

A könyvet sorshuzás után ifj. Égető Albert, Brach Ilonka és Kaszovits Hajni nyerték.

Írják meg pontos címüket, életkorukat és azt, hogy körülbelül milyen könyvet szeretnének.

Az Ífjuság szerkesztője üzeni:

M. E. Vulkán. Dita, neked ma küldtem levelet, remélem, az a csuda faiusi postakocsitok hamar elviszi. Szeretettel üdvözöllek. — B. B. Udvarhely. Megkaptam leveledet. Gondolatod jó, csak a mondanivalód is ennek megfelelőek legyenek. Friss, közvetlen, megtört eseményeket írj le, vagy ha elképzelt is, ne hasonlítsd a valósághoz. Olvasgasd csak a modern költők verseit, mert a régiak ismerése fontos és tanító, de mi modern új emberek vagyunk, új merész utakon kell haladnunk is. Üdvözöllek. — F. O. Marosvásárhely. Kis irásod lejön, de küldj ennél jobbat is! — E. B. Brassó. Jobb rejtvényt várok tőled. — Z. H. és B. Palotailva. Bizony csodálkozom, hogy hol maradnak az én hűséges rejtvénymegfejtőim, csak későn jöttem rá, hogy az arviz vitte el a váravárt postákat! — B. B. Nagypárad. Kivánságodat teljesítem, bélyeg nélkül is. Üdvözöllek. — B. I. Nagykároly. Édes Ilonka, sajnálom, hogy hallgatásomat félreértetted. Észreveheted, hogy két hétig nem írtam nektek, nem, mert elhanyagoltam volna az Ifjúságot, de mert fekvő beteg voltam. Így leveleidet sem olvashattam olyan gondolatát, de most erre is sor kerül ép úgy, mint írásaidra! Üdvözöllek. — Sz. J. Petrozsény. Versed hangulatos, „parlómös” irás, inkább való a Színházi Életnek, mint nekünk, Ifjúságnak. Tudod, azért csodálkozom. Ha egy merész 7-es diák írta volna ezt a verset, lehoznám talán. De így — szóval, írnenk édes, küldj be mást. — L. H. Palotailva. Örövendek bizót, meleg optimizmusodnak, amely a fiatalságoddal jár. Írásaid megapogatódzóak, olvass sokat, hogy stílus és a gondolatok kifejezésének módját elsajátítsd. De ez az üzenet nem azért íródott, hogy lehagoljanak, ellenkezőleg, jobb írásokat is várok tőled! Üdvözöllek. — M. O. I. Albinc. Erdélyi regeket kérek tőled, de — tavaszi érzések mellőzésével. Érted, mit akarok mondani? Kézzsorítás. E. F. és S. Brassó. Szeretettel fogadunk táborunkba. Munkát, szorgalmat szeretettel kérünk, mert az Ifjúság egy nagy család, tagjai mind testvérek. — L. E. és E. Nagykároly. Először írjatok egy kissé rendezebben. Másodszor a rejtvények jönni fognak. S harmadszor, a nagy igazság: Türelem rózsát terem, buksit Szervusztok!

VIDÁM SAROK

NYELVBOTLAS.

(Beküldte Fried Ottó, Marosvásárhely.)
Egy idegen ajku katonát, aki a magyar nyelvet nem birta tökéletesen, bősztetett. Erre ez kifakad:
— Azonnal kikardom a rántomat a lenyakom a págodat, ehelyett: kirántom a kardomat és levágom a nyakadat.

A NÉP EGYSZERÜ GYERMEKE

— Kérek levélkopertát.
— Milyet: béleltet, vagy béleletlen?
— Jó lesz béleletlen is, hiszen nincs olyan hider.

Fejtörő

SZÖREJTVÉNY

Brach Ilonka, Nagykároly.

fej fej fej
fej fej fej

1/2 tűz
é

Lampel Mancsi, Szilágyosmlyó.

(é = e)
cs x

O o pej g

NÉVREJTVÉNY.

(Beküldte: Citrom Aladár, Brassó.)

1. Tavaszi virág.
2. Híres görög, állatmese író.
3. Római császár.
4. Pápai követ.
5. Magyar festő.
6. Ilyen korszak is volt.
7. Levegőt alkotó láz.
8. Tavi rózsza.

A nevek kezdőbetűi helyesen összeállítva egy híres hadvezér nevét adják.

Közgazdaság

ROVAT-ÉLEN!

Elfogyott az 500 millió

Hoovernek kissé színészi pózzal odavetett hetvenötezer dollárjáról beszél hetek óta az európai sajtó. Kommentálják. Ami annyit jelent, hogy feldicsérik és közben azért leszólják. És amíg Európa Kelete, Hoover körül enyeleg, elszikkad a nagy esemény: az ötszázmillió dollár, amelynek utolsó tétjét éppen ma tették fel. A Steagel Glass Bill ismertetésével kapcsolatban e helyen elmondottuk már, hogy Amerika tudatosan és tervszerűen áttér a deflációra. Ezt így mondják ma mindannyiszor, ha inflációról akarnak beszélni. A Steagel Glass Bill ugyanis megengedte, hogy az amerikai jegybank ezután annyi pénzt bocsásson ki, amennyi aranya van és amennyi — állampapírosa. Eddig csak annyit bocsáthatt ki, amennyi aranya és kereskedelmi váltója volt. Mivel, üzlet nem lévén, megfelelő mennyiségű leszámítoló képes és fedezetként is érdemes kereskedelmi váltót a Federal Reserve bank kapni nem tudott, hogy az emberek kezébe pénzt tudjanak legalább nyomni, ma már állampapírok fedezete mellett is szabad pénzt kibocsátani.

Ennek ellenére is folytatódik azért a krízis.

Az amerikai krízis ugyanolyan, mint az európai, csak a színe más. Itt muszáj megbukni, ott nem hagyják az embert megbukni. Amerika és Európa között mindössze ennyi a különbség. Amerika két milliárd dollárral olyan intézményt alapított, amely felvásárolja a nagy vállalatokat abban a pillanatban, melyben európai konstellációban már bukniok kellene. Amerikának megér egy néhány milliót és milliárdot, ha gépei meg nem állnak és munkásai tétlenségre nem kényszerülnek. Az első tét ötszázmillió dollár volt. A Reconstruction Finance Corporation részvényeiből első tétként ennyit jegyzett az állam. Az előleg háromszázötven millió dollár volt.

Ez a háromszázötven millió dollár most elfogyott és le kellett az államkincstárnak a további százötven milliót dollárt is jegyeznie. Az Insull-konzernt is meg kell menteni, mert az Insull-konzern is bajba jutott és ez a konzern felemészített olyan dollár mennyiségeket, hogy az egész tétre került a sor.

Helyesebben: az első ötszázmillió dollár utolsó rátájára került most a sor. Következhetik a második ötszázmillió részlet!

Az amerikai krízis mélységét csak úgy lehet lemérni, ha leszeggezzük, hogy a tönkremenőben lévő üzemek felvásárlására alakult Reconstruction első ötszázmillió dollárja alig egy félszázötöd alatt fogyott el. Ötszáz millió dollár nem kevésbé, mint nyolcvan milliárd lej, ami viszonyítva és hasonlítva azt jelenti, hogy Amerika egyetlen félszázötöd alatt iparvállalatai szanálására annyit költött, amennyit Románia egész államgépzetének fenntartására három év alatt sem használ el.

A szanálási politika tehát csődöt mondott. Hiába változtatták meg a bankjegyfedezeti törvényt, hiába kínálják a pénzt, hiába olcsó ez a kínált pénz. (Amerikában ma már két százalék alatt mozog a visszeszámitási kamatláb), nem lehet azt a folyamatot megállítani, amely nap-nap mellett üzemeket állít le és nap-nap mellett embereket tesz munkátlaná. A termelést semmiféle szanálási módszerekkel reorganizálni addig, amíg a vásárlóképességet nem reorganizálták, nem lehet.

Az amerikai krízisnek mindezekon felül érdekes európai tanulságai is vannak.

Mi, európai államok és gazdálkodások, nap-nap mellett azt sirjuk, hogy nem lehet a termelésnek eredménye addig, amíg a bizalom helyre nem áll és a piactól elvont tőke a forgalomba vissza nem tér. Amerika azt igazolja, hogy a krízis letörésének a tőke-bőség sem ellenszere. Az amerikai jegybank-nyomda ma a Steagel Glass Bill felhatalmazásával ontja a dollárt, a kormány megengedte hogy a jegybankok a heti 25 millió dolláros államkötvény visszavásárlás helyett hetenként most már 75 millió dollár értékű ilyen kötvényeket vásároljanak, hogy azok a tulajdonosok, akiknek vagyonuk és forgó tőkéjük államkötvényekben fekszenek, újból készpénzre teheszenek szert és mégis egyre jobban menekül a tőke és egyre kevesebb az a tőke, amely a vállalkozás letenkitésébe merészkedik.

Ennek a szimptomának az a tanulsága, hogy nincs olyan pénzmennyiség, nincs olyan olcsó pénz sem, amely mellett a

válság mindaddig megenyhülne, amíg a fogyasztót nem szanálják olyképpen, hogy munkát adjanak a kezébe. Csak a produktív vállalkozásba hasznosított tőke élhet meg, a vállalkozás pedig — ennek a krízisnek ez az egyetlen pozitív tanulság! — akkor produktív, ha áruját felveszik. Az utolsó száz esztendőben a termelést akkor tartották produktívnak, ha az sokat és olcsón tudott termelni, ma akkor produktív, ha olyan olcsó, hogy a nincstelen fogyasztó is használhatja.

Mivel pedig a nincstelen ember vásárolni képtelen, ma nincs produktív tőkehasznosítás, mert nincs az az alacsony termelési költségű előállított áru, amelyet a keresetétől megfosztott ember felvásárolni tudhatna.

Az amerikai ember realisabb és közgazdaságilag sokkal képzetebb, mint az európai és éppen ezért a jelenségek megítélésénél is nem hagyja magát olyan könnyen megtéveszteni, mint mi, euró-

Rövid időre újra életbelép az exportprémium

Be kell jelenteni a készleteket

Bukarest, április 21.

Beszámoltunk annakidején arról a törvényjavaslatról, amelyet a földművelésügyi minisztérium terjesztett be a buza és liszt kiviteli jutalmának megszüntetésére. A javaslatot, mely rövid átmeneti időt engedélyez a már lekötött exportbuza prémium mellett való kiszállítására, tegnap megszavazta a parlament.

A földművelésügyi minisztérium ezzel

kapcsolatosan ma felhívást bocsátott ki, amelyben közli, hogy addig is, amíg a törvényt a hivatalos lap közölni fogja, mindazok, akiknek exportbuzájuk van, vagy ilyenre meghatározott időre szóló szállítási megállapodást kötöttek a termelőkkel, a készleteket azonnal jelentésük be az illetékes mezőgazdasági kamaránál, mert ellenkező esetben nem tarthatnak igényt az átmeneti időre újra engedélyezett kiviteli jutalomra.

A cukorgyárak és répaatermelők viszonyának szabályozása

Javaslatot terjesztettek be a szenátushoz a répaatermelők szindikalizálásáról

Bukarest, április 21.

A mezőgazdasági kamarák szövetségének a kezdeményezésére tegnap törvényjavaslatot terjesztettek be a szenátushoz a cukorrépaatermelők szindikalizálásáról, valamint a cukorgyárak és répaatermelők viszonyának rendezéséről.

A javaslat főbb rendelkezései a következők:

Mindazok a mezőgazdák, akik cukorrépaatermeléssel foglalkoznak, megyénként, vagy területenként szindikátusba tömörülnek. A szindikátus központja Bukarestben, a mezőgazdasági kamarák szövetsége mellett működik. A szindikátusnak földbérli répaatermelők is tagjai lehetnek, ha bérletük legalább öt évre szól. A cukorgyárak csak a szindikátus tagjaitól vásárolhatnak répát.

Az iparügyi minisztérium mellett működő vegyesbizottság szabályozza időről-időre a különböző megállapodásokat a gyárak és a gazdák között. A bizottság hatásköre kiterjed: A répaárak megállapítására, a répaatermelés mennyiségének meghatározására stb.

A cukorgyár létesítése, vagy a meglévő gyárak termelési kapacitásának emelése csak minisztertanácsi jegyzőkönyvvel engedélyezhető. Az engedélyt a minisztertanács a vegyesbizottság és az iparügyi minisztérium előterjesztésére adja meg.

Az ujonnan létesítendő gyárak 50 százalékkal nagyobb fogyasztási adót fizetnek.

A javaslat az 1932 évre 6500 lejben alapítja meg a répa vagononkénti átvételi árát, az feladóállomás.

Tekintettel arra, hogy a javaslatot a szenátus utolsó ülésén terjesztették be, valószínűleg csak az ősz folyamán kerülhet tárgyalásra.

Be kell jelenteni a Bulgáriával szemben lennálló kereskedelmi tartozásokat és követeléseket

Bukarest, április 21.

A Kompenzációs Pénztár rendeletet adott ki, amelyben felhívja mindazokat, akiknek Bulgáriában kereskedelmi követelések vannak, vagy ottani tartozásokat kell kiegyenlíteniük, hogy április 25-ig jelentésük be ezeket a követeléseket, illetve tartozásokat. A bejelentésnél az április 20-iki helyzetet kell feltüntetni s ugyanúgy kell eljárni, mint annakidején az osztrák és magyar piacokra szóló bejelentéseknél. A Kompenzációs Pénztár közli, hogy a bejelentés egyelőre nem kötelezi a feleket arra, hogy a fizetéseket a Pénztáron keresztül teljesítsék. Egyelőre csupán arról van szó, hogy a болгар devizakorlátozás miatt egy statisztika összeállítására van szükség.

paí tanulatlanok és tájékozatlanok. Ha Európában olyan pénzűség és pénz-olcsóság volna, mint amilyen már e pillanatban Amerikában van, megszűnne a tőke-tezaurálás és a keresés-vágya és vállalkozása termelő munkába menekülne. Az amerikai azonban ma is tisztán látja a helyzetet és így ott a tőke még mindig menekül. Hiába a rengeteg és olcsó dollár, hiába az ingadozó vállalkozásokat és bankokat szanáló Reconstruction Finance Corporation, az a kevés pénz, amely megmaradt, amelyet börtörkrach és a vállalkozási-csőd meghagyott, tovább vándorol. Amerika három mammut-bankjának kimutatása szerint a bankbetétek 1931. december 31-e óta ismét erősen megcsappantak és március 31-én már csak 3.48 milliárdot tettek ki, holott az 1931. évi zárlatban a betétek összege még 3.95 milliárd dollár volt. A bő és olcsó pénz korszaka előtt ez a három nagy bank havonta 164 millió dollárt adott le és ma, 1932. első negyedében, az olcsó és bő dollárfolyam idején, még mindig kivonnak a bankokból havonta 155 millió dollárt. Ennek a talmi csapogató pénzűségnek komolyságában nem hisz a betétes és menti, ami még menthető.

Hogy mi lesz? Ezt Amerika sem tudja. Egy bizonyos, a következő ötszázmillió dollár is szerteporlik a „szanálásban”.

Az ember sorsának szanálására az ötszáz millió dollárokat nem hajgálják így.

(h. s.)

A tojásexport mérlege

Bukarest, április 21.

A Nemzeti Export-Intézet közlése tette jelentést az 1931 évi román tojáskiviteltől. A kimutatás szerint Románia 1931-ben 221 millió darab tojást exportált, amelyből 209 millió darabot Németországba, 1.5 milliót Svájcra, 9 milliót Ausztriának, a többi különböző más államoknak szállította.

Az előző évek exportjával szemben a helyzet a következő: 1928-ban 154 milliót, 1929-ben 197 milliót, 1930-ban pedig 288 millió darab tojást helyezett el Románia a külföldi piacokon.

A jelentés közli, hogy a külföldi helyzet a román tojás elhelyezése szempontjából egyre rosszabbodik, mert a nemzetközi árak lemorzsolódtak annyira, hogy a kivitel már nem nagyon fizetődik ki Romániának, viszont a holland dán és belga exportőrök, akik Németországhoz közelebb vannak, kihasználják a dekonjunkturát és készleteiket igyekeznek a német piacra elhelyezni, holott eddig főleg Angliába szállítottak.

KATASZTRÓFÁLIS TAKARMÁNYHIÁNY PUSZTÍTJA A BÁNSÁG AL-LATALOMÁNYÁT. Oraviczáról jelentik tudósítónk: A Bácság krassói és szörényi részeiben már hónapok óta súlyos takarmányhiány állott be, ami a kisgazdaságokat és a bántági állatállományt katasztrófával fenyegeti, mert szénát a Bácság eme részeiben drága pénzen sem lehet kapni és a gazdáknak egyáltalában nincs mivel táplálni állataikat. Az utóbbi hetek folyamán már a gazdák szalmát sem tudtak adni jóságaiuknak takarmány gyanánt s az állatállomány egy jelentékeny része, különösen Moldova környékén és az Al-Dunamenti területen éhrendőglött, a többi része pedig annyira lesóványodott, hogy már jártányi erejük sincs. Vannak községek, amelyekben a takarmányhiány olyan méreteket öltött, hogy a gazdák leromlott teheneiket rudakkal emelik lábra, hogy az itatóhoz hajtsák. A jóságállományt a kisgazdák potom áron is próbálják értékesíteni, csak hogy az eldögiésükkel járó károsodást elkerüljék, azonban még így sincs rájuk kereslet. A mérszárosok 4-5 lejes kilogrammonkénti élősúly-árban vásárolják össze a kényszerhelyzetbe jutott kisgazdától a borjut és a szarvasmarhát, igazságot pedig már 6-700 lejért is lehet kapni. Az oraviczai prefektus most a kormányhoz fordult, hogy a ki-döglésre ítélt jóságállomány megmentése érdekében takarmányt eszközöljön ki.

1 nap van még az Állami Osztályosorsjáték első huzásáig

Ne feledje el, hogy az előrelátó játékos már az I. osztályban megkezdte a játékot, hogy a szerencse esélyei közül egyiket se mulassza el.

A nyilvános huzás Bukarestben a Fundația Universitară Carol I. helyiségében lesz megtartva

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

B. L. 9. OLDAL

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Trenchcoat-ok Lei 600-tól

Férfi öltönyök mérték után legolcsóbban

Rosenberg
Ruhaáruház
BRASSÓ, KAPU-U. 32

Tölgyfa- rönkök,

egészséges, egyenes anyag, friss vágás. 0.35 átmérőtől felfelé és 3-6 méter hosszúságban megvételre kerestetnek.

FABRICA S. I. L.
Bukarest, Șos. Basarab 27-29

TEMESVARI Royal szálloda, kávéház, teljes berendezéssel, május 1-től bérbe adó. 17517

Keresek használt 200-250 KVA forgóáramú generátort és transzformátort. Szécsi Pál mérnök elektromos műhelye, Timișoara, Bulev. Reg. Carol 48. Telefon 19-60. 17640

Egyes ponti után jókarban levő kis könnyű kocsi vagy szekeret keresek megvételre. Löffler, Csikszereda. 17642

RÉGI ÉPÜLETANYAGOK mint cserép, téglák, épületfa, ajtók, ablakok stb. sürgősen olcsón eladó. Brassó, Kapu-utca 13. 17638

Allást nyer

Ügyes varróné nyak és tanuló azonnal felvételt kap Brassó, Dr. Toma Jonescu 2. (volt Gromes). 17643

A zajzoni fogyasztási szövetkezet május elsejére boltkezelőt keres. Javadalmazása: lakás, 4 méterrel fa, 62 liter petrolum, forgalom után 5 százalékos, monopol cikkek után 1.5 százalékos. Övadás 25000 lej készpénz kívántatik. Bővebbi felvilágosítást ad Pajor Mihály igazgató, Zizin, Jud. Brașov. 17641

Keresek perfekt szakácsnőt. Wächter igazgató, Brassó, Honterus udvar 9. d. u. 2-3-ig. 17637

Lakás

Kiadó ÜZLETHELYISEK LAKÁSSAL együtt. Brassó, Csatorna-utca 12. 17644

Négy szobás modern lakás

Brassó, Strada Mihai Voivod (Kolostor-u) 4. II em. azonnal kiadó, értekezhetni. Tulsek Jenőnél Str. I. I. C. Brașov (Korház-u) 43 sz. alatt naponta d. u. 4-5 óra között.

Használjon GELLÉ FRÈRES fogpasztát és fogszappant

Tisztítja fehé-
riti a fogakat-
és edzi a
foghúst

Kapható minden gyógyszerárban
és drogueriában

Nr. 7-1932.

PUBLICATIUNE

Se aduce la cunoștință publică că comitetul școlar de construcție dă în întrepriză construirea Școlii primare de Stat din comuna Hălchiu, Jud. Brașov prin licitație publică cu oferte închise, conf. dispozițiilor legii cont. publice art. 88-110. Licitatia va avea loc în ziua de 4 Mai 1932 ora 14 în localul primăriei comunale din Hălchiu. Garanția de 5% din suma devizului de 1,569.101 lei trebuie depusă în ziua de licitație prin recipisă de consemnare dela orice Adm. Financiară, Caietul de sarcini se poate vedea la primăria comunei Hălchiu în fiecare zi în orele de oficiu. Secretar: STEFAN GAROIU.

Preș. com. școlar și constr.
ISAIA ENESCU, Preot.

UJDONSĂG!

PITIGRILI:

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes
tulíróttan szenvedélyes és
mélysegesen szép. hol köny-
nyekig megnevezteti
az embert.

A 264 oldalas könyv ára 84 lej
Kapható a
BRASSÓI LAPOK Könyvosztályában

Dr. Reiner & Dr. Fabritius szanatóriuma

átköltözött

BRASSÓ, FELLEGVÁRSOR
(Str. Eminescu) 8 sz. alá

(Pohl villa). Előadunk, úgy mint eddig bel-, anyagcsere-betegeket, könnyebb ideges-ségben szenvedőket és tüdőre-szoruló betegeket, vállunk sebészeti beavatkozásokat. Az operációkat v. Pohl dr. vagy Negrila dr. végzi.

Szanatóriumon kívül lakó be-tegek vizsgálása és kezelése naponta d. e. 10-12 óráig.

Telefonszám változatlanul 358.

AZ ATHENEUM

68 lejes

KÖNYVEINEK LEGUJABB KÖTETE:
SZITNYA ZOLTÁN.

Nincs Feltámadás

E regény hőse a magyar vidéki város, mely végig élte a háborút, forradalmakat s az utána követ-kező válságos időköt. Ez a moz-galmas korszak egy fiatal, lelkes újságíró bonvadalmas sorsa kö-rül elevenedik meg és válik re-génnyé. A közélet cselekményei-nek bátor ábrázolásán keresztül mély lírájú és megható szerelmi történet vonul át.

EZEN SOROZATBAN AZ ED-DIG MEGJELENT KÖTETEK IS ÁLLANDÓAN KAPHATÓK A

Brassói Lapok Könyvosztályában

Most jelent meg!

Az Ügyvédi Kar szervezéséről
szóló

TÖRVÉNY

MAGYAR FORDÍTÁSA

az eredeti román szöveggel
együtt. ÁRA 80 lej.

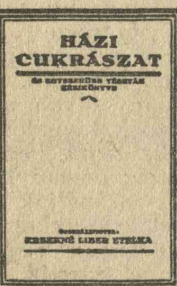
Vidékre portóval 90, utánvétellel 100 lej.
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

BIRI NÉNI SZAKÁCSKÖNYVE

Legujabb bővített kiadása, több száz kitűnő ma-gyar konyhareceptet tartalmaz.

Legjobb erdélyi magyar konyha.

254 oldalas könyv ára, kötve 130 lej.

HÁZI CUKRÁSZAT

Elsőrangú tészta-könyv, többszáz recepttel. Világos és pontos utasítást nyújt az egyszerű túrós csuszától a legfinomabb tor-ták, krémek és pasták készítéséhez. Összeállította Krbekné Liber Etelka. Egyetlen háztartás sem nélkülözheti. Ára 50 lej. Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

BUDAPESTRE olcsón utazhat

május 1-től 24-ig. — Egyéni utazás költségei Brassó — Budapest és vissza beleértve vasuti-jegy, utlevél, vizum és vásáriga-zolvány is II osztály 3100 Lei. — III. osztály 2350 Lei. — Csak az

EUROPA menetjegyiroda utján

Brassó, Korona-szálló épületében.

Miniszterek és kereskedő-segédék, tábornokok és hi-vatal-szolgák, egyetemi hall-gatók és gimnázisták, elő-kező urikissasszonyok és var-rólányok, világhírű művé-szek és kis szín-növendé-kek, írók és írók egyfor-mán szórakoznak

Grätzer:

Fejtorna

című könyvevel 2500 rejt-vényt (megfejtéssel együtt) 50 keresztrejtvény, 350 el-mesport, sakk, optika, hi-bakép, rejtvény, humor, hi-res emberek rejtvényei stb. Ára 90. — postai küldéssel 100 — utánvétellel 115 — lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Brașov-Brassó, Kapu-utca 56-58. Telefon-interurban: szerk. és kiadóhivatal: 1-77 és 82. București-Bukarest I, Bulevardul Schitu Măgureanu 21 — Telefonszám 363-64.

A BRASSÓI LAPOK nyomdajavallatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lei Magyaror-szágra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 fél-évre 820, évente 1600 lei — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

Főmegbizott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor, Kohn Jenő és Bartalis Ferenc. Ploesti: Grün Simon — Dés: Kovács Samu-u. 8. (Oszian Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). Torda-Aranyos-, Marostorda- és Kisküküllő-megyékre kerületi megbizott (Bernát Ernő) Tg-Mureș, Str. Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53 Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — Nagyvárad: Strada Constantin 2 (Szabó László) — Szatmár: Csokonai-utca 10 (Váradi József). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Hellerper Ernő). — Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyék: (Némethy Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31 — Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Dienes József)

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hír-detőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Körmendi Ferenc regénye

A BUDAPESTI KALAND

Londonban kétezer kézirat között
első díjat nyert!

Kapható a
Brassói Lapok
Könyvosztályában

550 oldal. Ára: Lei 177.—